

DRAUGAS

PERIODICALS
March 29, 2005
Vol. XCVI

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

ANTRADIENIS - TUESDAY, KOVO - MARCH 29, 2005

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 03-28-05

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 61
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

Dievo planai nežinomi. Vėžiui cigaretę glamonėjant.

2 psl.

Braška Maskvos imperija. Net naujosios kartos žmonių galvose TSRS istorijos vadovėlis.

3 psl.

Mišios — sąjungos sutartis. Mūsų daržai ir darželiai.

4 psl.

Ak, ta biologija! Lietuvos ambasados taurė vėl laimėjo Čikagos „Žalgiris“.

5 psl.

Jaunimo centro velykinė mugė. Verbu sekmadienis Cicero lietuvių telkinyje. Iš Alytaus atvyksta „Dainava“. ALTas ruošia kongresą.

6 psl.

Sportas

* Savaitgalį JAV vykusiose tarptautinėse lengvosios atletikos varžybose lietuvių Austra Skujytė iškovojo visų spalvų medalius. A. Skujytė laimėjo šuolius ir aukštį (180 cm), užėmė antrą vietą ieties metimo rungtyje (44.67 m) ir finišavo trečia 100 m barjerinio bėgimo distancijoje (14.42 sek.).

* Antrą pergale Rusijos ledo ritulio aukščiausioje lygoje iškovojo Toljati „Lada“ komanda su Dainiumi Zubrumi. Antrosios serijos rungtynėse „Lada“ ledo ritulininkai namuose 4:1 nugalėjo Jaroslavl „Lokomotiv“ komandą ir pirmąją seriją iki trijų pergalių 2:0. D. Zubrus vėl įmušė pirmąjį komandos įvartį, išlygindamas susitikimo rezultata.

* Airijoje vykstančiame Europos Sąjungos (ES) šachmatų čempionate, kuriame varžosi 115 dalyvių, po šešių ratų Viktorija Čmilytė ir Gediminas Šarakauskas turi po 4.5 taško iš 6 galimų ir su grupe sportininkų dalijasi 6-13 vietas.

* Pergalingai Rumunijos sostinėje pasibaigusį pasaulio jaunių (iki 18 metų) ledo ritulio čempionato II pogrupio šešių komandų B grupės turnyrą baigė Lietuvos rinktinė. Sekmadienį paskutinėse pirmenybių rungtynėse jaunieji Lietuvos ledo ritulininkai 8:3 nugalėjo Kroatijos komandą ir su 8 taškais užėmė antrąją vietą. Tris įvarčius nugalėtojams pelnė Povilas Verenis. Čempionais tapo Vengrijos ledo ritulininkai.

Naujausios žinios

* Lietuvos prezidentas Taline švęs narystės NATO pirmąsias metines.

* Serbijos ir Juodkalnijos užsienio reikalų viceministras atvyksta į Lietuvą semtis euroatlantinės patirties.

Valiutų santykis
1 USD — 2.664 LT
1 EUR — 3.452 LT

Socialdemokratai grįžta prie progresinių mokesčių

Vilnius, kovo 25 d. (BNS) — Valdančiajai koalicijai priklausanti Socialdemokratų partija siūlo gyventojų pajamų mokesčio tarifą sumažinti nuo 33 proc. iki 27 proc. tik tiems šalies gyventojams, kurių darbo užmokestis neviršija 1.000 litų.

Tai patvirtino Socialdemokratų frakcijos seniūnas Juozas Olekas.

„Šalies gyventojams, uždirbantiems ne daugiau kaip tūkstantį litų, turėtų būti taikomas 27 proc. dydžio gyventojų paja-

mų mokestis. Visiems kitiems, kurių pajamos bus didesnės nei 1.000 litų, šiuo mokesčiu būtų apmokestinamos pajamos iki tūkstančio litų, o kitoms pajamoms būtų taikomas didesnis tarifas“, kalbėjo J. Olekas.

Pasak jo, pajamoms virš 1.000 litų gyventojų pajamų mokesčio tarifas turėtų išlikti toks, koks taikomas dabar — 33 proc.

Valdančiajai koalicijai priklausantis Valstiečių ir naujosios demokratijos partijos frakcijos seniūnė Aldona Stapon-

kienė sakė palaikanti principą „mažiau gauni, mažiau ir mokesčių moki“.

„Frakcija dar paskutinio dydžio netarė, bet linkstama prie progresinių mokesčių idėjos ir galimybės palaipsniui didinti minimalią algą. Tai būtų efektyviau negu didinti neapmokestinamųjų pajamų dydį“, sakė A. Staponkienė.

Jos teigimu, priklausomai nuo gaunamų pajamų dydžio, galėtų būti taikomi keli skirtingi gyventojų pajamų mokesčio

dydžiai.

Tuo tarpu Darbo partijos frakcijos seniūnė Loretą Grauzinienę pareiškė, kad gyventojų pajamų mokesčio tarifo „reformą gabaliukais“ esanti neracionali ir todėl sakė jai nepritaranti.

„Mes laikomės nuomonės, kad jeigu jau įvedinėti progresinių mokesčių sistema, tai iš esmės, o ne dalinė. Žmonės pajamas gauna ne tik iš darbo užmokesčio, bet ir iš kitų šaltinių“, sakė L. Grauzinienė

A. Paulauskas: užgauliojimų priežastis paaiškės

Vilnius, kovo 28 d. (BNS) — Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas kritiškai įvertino užgaulius Rusijos ambasadoriaus Vilniuje Boris Cepov pasisakymus apie Lietuvą.

Valdančiosios Socialliberalų partijos vadovas A. Paulauskas mano, kad netrukus paaiškės tikrosios ambasadoriaus pasisakymų, kurie „neprieda šilumos“ dvišaliams santykiams, priežastys.

„Sunkiai išsivaizduojama, kad svetimoje valstybėje dirbantis ambasadorius galėtų įžeidinėti šitos valstybės žmones“, sakė A. Paulauskas.

„Arba tai yra jo asmeninė nuomonė ir bandymas išprovokuoti atitinkamą reakciją savo atžvilgiu, arba tai yra centrinės valdžios pozicija, kurią jis įgarsina. Bet ir vienu, ir kitu atveju mūsų santykiams tokie pareiškimai neprieda šilumos. Manau, po kurio laiko, ir neužilgo, turėtų paaiškėti tikrosios priežastys“, mano Seimo pirmininkas.

Prezidentas Valdas Adamkus kiek anksčiau taip pat perspėjo, kad paniekinantys Rusijos ambasadoriaus pasisakymai neliks be atgarsio.

Prezidento įsitikinimu, „iš pasaulinės praktikos aišku, kad tokie dalykai nepareina tytomis“.

Lietuvos šokėjai patenkinti pasiektu rezultatu

Vilnius, kovo 27 d. (ELTA) — Lietuvos šokėjai Andrius Kandelis ir Eglė Visockaitė iš Vilniaus „Ratuto“ klubo, šeštadienį Vilniaus „Siemens“ arenoje vykusiame Europos Lotynų Amerikos sportinių šokių čempionate užėmė ketvirtąją vietą, teigė esą patenkinti pasiektu rezultatu.

„Sužinoję, kad iš varžybų pasitraukė stipri Danijos pora, planavome užimti 3-4 vietas“, sakė A. Kandelis.

Anot Lietuvos šokėjų, visos ir finalą patekusios poros buvo stiprios, o pirmąsias tris vietas užėmę šokėjai yra nuolatiniai Europos pirmenybių prizinininkai. Daugkartiniai mūsų šalies čempionai pridūrė, kad spalio mėnesį Čekijoje vyksiančiame pasaulio Lotynų Amerikos sportinių šokių čempionate bus dar sunkiau.

A. Kandelis ir E. Visockaitė džiaugėsi didžiuliu žiūrovų palaikymu.

„Prieš varžybas manėme, kad slėgis atsakomybė prieš savo žiūrovus, tačiau publikos palaikymas mums labai padėjo“, teigė šokėja.

Tuo tarpu nugalėtojais tapę Danijos atstovai Klaus Kongsdal ir Viktorija Franova kaip sutarę tvirtino, kad Europos

Pirmadienį, antrąją Velykų dieną, buvo galima smagiai praleisti Rumšiškėse. Liaudies buities muziejuje jau nuo 1990 m. kasmet vyksta spalvingos velykinės šventės, kuriose atgyja senieji papročiai, kur galima kartu pajusti ir gamtos atbudimą, ir protėvių, palikusių tokią Velykų papročių gausybę, dvasią. **Aliaus Koroliovo (ELTA) nuotr.**

Pamaryje prasidėjo potvynis

Vilnius, kovo 27 d. (ELTA) — Atšilus orams, pamaro kraštuose prasidėjo potvynis.

Kaip rašo dienraštis „Respublika“, penktadienį Šilutės rajone jau buvo apsemti penki kaimai ir Šilutės-Rusnės kelias.

Pasak Šilutės rajono savivaldybės Civilinės ir priešgaisrinės saugos tarnybos vedėjo Romo Renčeliausko, Nemuno vanduo artimiausiomis dienomis dar labiau pakils.

Padėtis turėtų pagerėti tik

kitos savaitės viduryje, tada prognozuojamas atšalimas.

I pamari žadama siūsti ir karių su amfibija. Kariuomenės vado įsakymu tam yra pasirenkami 9-osios rinktinės ir Juozo Vitkaus inžinerijos bataliono bei dvi vikšrinės amfibijos PTS-M iš inžinerijos bataliono.

Teritoriją žvalgyt aviacijos eskadrilės lėktuvai W-35A.

R. Paksas: lietuviai nenori matyti KGB rezervininkų valdžioje

Vilnius, kovo 27 d. (ELTA) — Liberalai demokratams mano, kad Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus raginimas užsienio reikalų ministrui Antanui Valionui ir Valstybės saugumo departamento (VSD) vadovui Arvydui Pociui atsisakyti užimamų pareigų „ne tik padėtų jiems žengti šį žingsnį, bet ir išsaugotų Lietuvos žmonių pasitikėjimą valdžia bei jos vykdomą politiką“.

Tai atvirame laiške šalies vadovui Valdui Adamkui teigia nušalintas prezidentas, Liberalų demokratų pirmininkas Rolandas Paksas.

Liberalų demokratų partija šiame laiške konstatuoja, kad užsienio reikalų ministro Antano Valionio ir Valstybės saugumo departamento (VSD) generalinio direktoriaus Arvydo Pociaus buvimas savo postuose, paaiškėjus jų ryšiams su KGB rezervu, sukėlė didelį visuomenės nepasitenkinimą ir įtampą.

Pasak R. Pakso, Lietuvos gyventojų nepritarimą šiam gedingam faktui išreiškia ir Seimo nario Petro Gražulio pradėta bado akcija, kuria siekiama šių pareigūnų atsistatydinimo.

„Akivaizdu, kad šiam Petro Gražulio, deja, kraštutiniam, žingsniui pritaria didelė dalis šalies gyventojų, pasipiktinusių atmesniu valdžios požiūriu ir tai, kad KGB rezervininkams sudarytos visos sąlygos daryti įtaką Lietuvos politiniam gyvenimui. Visuomenė tai vertina kaip pasityčiojimą iš tautos aukų, kaip amorališios politikos apraišką ir grėsmę valstybės ateičiai“, sakoma R. Pakso atvirame laiške V. Adamkui.

Lietuvos karininkų misija Sudane tampa realybe

Vilnius, kovo 25 d. (BNS) — Jungtinių Tautų Saugumo Tarybai nusprendus nusiųsti pajamų mokesčio tarifo „reformą gabaliukais“ esanti neracionali ir todėl sakė jai nepritaranti.

„Mes laikomės nuomonės, kad jeigu jau įvedinėti progresinių mokesčių sistema, tai iš esmės, o ne dalinė. Žmonės pajamas gauna ne tik iš darbo užmokesčio, bet ir iš kitų šaltinių“, sakė L. Grauzinienė

„Manome, kad Seimas tam pritaris iki birželio“, sakė G. Kirkilas.

Seimo posėdžių sekretoriato užregistruotas Vyriausybės teikiamas projektas dėl Lietuvos karinio vieneto dalyvavimo tarptautinėje operacijoje Šiaurės ir Rytų Afrikoje. Juo numatoma siūsti nenurodyto dydžio Lietuvos karinį vienetą dalyvauti tarptautinėje operacijoje

Šiaurės ir Rytų Afrikoje Daugianacionalinės nuolatinės parengties greitojo reagavimo brigados Jungtinių Tautų operacijoms (SHIRBRIG) sudėtyje.

Lietuva, kaip SHIRBRIG narė, yra išpareigojusi dalyvauti brigados operacijose. Šiemet sausį Sudane lankėsi žvalgybos grupė, rinkusi informaciją SHIRBRIG dislokavimui.

Jungtinėms Tautoms padant spresti pilietinio karo tarp Sudano šiaurės ir pietų konfliktą, šios šalies vakarinėje dalyje — Darfur — tebedega kitas nestabilumo židinis.

Prancūzijos dydžio Darfur regionas jau beveik dvejus metus skendi didžiulėje humanitarinėje krizėje. Dvi sukilėlių grupuotės kovoja prieš sostinės Vyriausybę už provincijos atskyrimą nuo likusios šalies.

Atsakydama Vyriausybė apmokė, apginklavo ir suteikė veiksmų laisvę prieš sukilėlius sukarintai arabų grupuotei, kuri pradėjo juodaodžių darfuriečių genocidą. Ypatingai tarptautinę bendruomenę baugina pranešimai apie žiaurios nusikaltimus, kuriuos šioje šalyje sukilėliai vykdo prieš moteris.

Parlamentinės moterų grupės narės apskundė savo pirmininkę

Vilnius, kovo 26 d. (BNS) — Į parlamentinę moterų grupę susibūrusios Seimo narės grupės pirmininkę socialdemokratę Birutę Vėsaitę apskundė Seimo etikos sargams.

Kaip rašo dienraštis „Lietuvos rytas“, parlamentaras pasiiktino, neva jų nebuvo atskaita dėl prieštarų vertinamo Dirbtinio apvaisinimo įstatymo projekto, kurį B. Vėsaitė parlamentinės moterų grupės vardu pasiūlė svarstyti pavasario sesijoje.

Parlamentinės moterų grupės narės tvirtina, jog B. Vėsaitė jų nuomonės dėl šio prieštarų vertinamo įstatymo projekto neatisklausiusi.

„Minėtas įstatymo projektas ir darbų programą įtrauktas pažeidžiant procedūrą ir nusižengiant etikos normoms. Mūsų manymu, tokia praktika negali būti tęsiama, o apgaulės būdų programą įtrauktas projektas neturi būti svarstomas“, rašo

ma parlamentarų skunde Etikos ir procedūrų komisijai.

B. Vėsaitė tvirtina nieko nepagavusi ir procedūrų nepažeidusi.

Politikė aiškino apie ketinimus įstatymo projektą įtraukti į sesijos darbų programą informavusi elektroniniu paštu ir jokių priekaištų nesulaukusi.

Dirbtinio apvaisinimo tvarką Lietuvoje šiuo metu apibrėžia 1999 m. sveikatos apsaugos ministro įsakymu „Dėl dirbtinio apvaisinimo tvarkos patvirtinimo“ nustatytos dirbtinio apvaisinimo sąlygos, būdai ir principai.

Lietuvoje neleidžiama su dirbtiniu apvaisinimu susijusi spermos, kiaušialąsčių ir embrionų donorystė.

Katalikų Bažnyčia ir kitų religijų atstovai ne kartą išsakė savo neigiamą požiūrį į dirbtinį apvaisinimą, ypač netekejusių moterų, motyvuodami tuo, kad žmogus turi žinoti savo tėvus.

Badaujantis seimūnas ir Velykas sutiko tuščiu pilvu

Petras Gražulis
Algirdo Sabaliausko (ELTA) nuotr.

Vilnius, kovo 28 d. (BNS) — Badaujantį seimūną Petro Gražulio nesužadino grupės kolegų prašymas prieš Velykas, kaip dera krikščioniui, atleisti priešams ir nutraukti savo drastišką protestą prieš praei-

ties KGB rezervininkus.

P. Gražulis sakė badauti nenustoties ir guodėsi neturėjęs galimybių „džiaugsmingai su visa šeima sutikti švenčių“.

Grupė parlamentarų paragino P. Gražulį baigti antradienį pradėtą badavimą, reikalaujant sovietmečių ir KGB rezervų įtraukti užsienio reikalų ministro Antano Valionio ir Valstybės saugumo departamento (VSD) vadovo Arvydo Pociaus atsistatydinimo.

Tačiau kolegų rūpestis P. Gražulio nesugraudino — jis tikina badausiąs, kol pasieks savo.

Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas praėjusią savaitę tokį P. Gražulio poelgį pavadino „nerimtu“.

Daugelis kolegų į P. Gražulio paskelbtą bado akciją žiūri su šypsena. Ir Seimo plenariuose posėdžiuose, ir pokalbiuose su žurnalistais netyla parlamentarų laidomos ironiškos replikos badaujančio seimūno atžvilgiu.

DIEVO PLANAI NEŽINOMI

1996 metais, kai Shelly ir Povilas Reklaičiai sumainė žiedus saulėtam ir gelėm pasipuošusiam daržely, apsupti giminių ir juos mylinčių draugų, atrodė, kad visais gyvenimo kečias bus toks saulėtas ir šviesus kaip tos dienos šiluma ir linkėjimai. Iš tikrųjų gyvenimas klostosi gražiai — jauna daili pora tvarkingai kūrėsi. Povilas įkūrė programavimo įmonę ir pamažu jo darbštumas pradėjo rodyti vaisius. Shelly, kaip ir Povilas, baigė kompiuterio mokslus universitete ir savo gabumais padėjo vyrui. Šeima įsigijo pastogę ir susilaukė pirmagimio sūnelio Mykolo. Kelerių metų bėgyje gimė ir sesutės Elizabeth bei Viktorija. Tėvai buvo atsidavę savo šeimai ir jos gerovei.

Viskas ėjo įprastu gyvenimo keliu, bet jis ne mūsų patčių tiesiamas ir kai įpusėjo ketvirtas nėštumas, atsirado komplikacijų. Shelly pagimdė mergytę, sveriančią 1 sv, 10 unc., Kristiną, ir meldė Dievo malonės, kad šią mažytę gyvybę apdovanotų stebuklu. Keturi mėnesius gydytojai visai kovoję dėl mažytės Kristinos normalaus vystymosi ir pagaliau Mykolas, Elizabeth ir Viktorija sulaukė savo sesutės namų ratelėje — jau galima buvo ją pamyluoti, paglostyti ir ją pasidžiaugti. Netrukus mergytei reikėjo dar vienos operacijos — pritvirtinti akytės retiną. Iš tikrųjų įvyko stebuklas! Tas

stebuklas kainavo arti pusės milijono dolerių. Dalį padengė draudimas, kita dalis liko šeimos atsakomybei. Niekas net nepagalvojo jaudintis dėl to. Manė, jauni žmonės, gyvenimas prieš akis, kaip nors išsikapšytysime, o dabar tik džiaugsmas, kad dukrelė išsikovojo ateitį. Nors dar daug rūpestių laukia dėl sėkmingo vystymosi, tai atrodė nedidelis kalmelis peržengus Olimpini.

Deja, laime džiaugtis Reklaičiams teko labai neilgai. Odos vėžys, melanoma, kuris buvo prieš 7 metus išpjautas iš Shelly kojos, atsinaujino limfinėje sistemoje. Shelly, tikinti moteris, man sakė — „Dievas mums suteikė vieną stebuklą, gal suteiks ir antrą“. Prasidėjo 8 mėnesių žūtutinė kova. Operacijos, gydymo ciklai ir skausmai. Visą šį laiką nuostabi viltis lydėjo Shelly. Ji kovojė savo šeimai. Budama realistiškai, ji vis dėlto ruošė ir savo mažus vaikučius, ir Povilą mamytės netekimui. Ji aiškino, kad nors jie mamytės nematys, ji visados bus su jais ir globos iš dangaus. Ji mokė Povilą apie vaikus, jų būdus, namų ruošos rūpesčius ir t.t. Povilas buvo priverstas parduoti dalį savo imonės kitiems, ir toliau dirbti namuose, nes reikėjo paramos žmonai, pajamos nepadengė ir gydymo, ir šeimos priežiūros — vaikučiai maži — Kristutė dar silpnas kūdikis.

Shelly ir Povilas Reklaičiai vestuvių dieną.

Po keturių mėnesių Shelly buvo paralyžuota, nes melanoma palietė smegenis — net tada ji, kėdėje sėdėdama, bandė dalyvauti savo šeimos ratelėje. Išmoko iš naujo vaikščioti ir toliau kovojo su liga. Vieną dieną namuose užuodė dūmus ir suvokusi, kad kilo gaisras, visus keturis vaikučius sugėbė išvesti iš namų. Namas buvo padegtas nusikaltėlio. Dar viena tiek laiminga, kad visi liko gyvi, tiek nelaiminga diena šios jaunos šeimos gyvenime. Shelly atėjo valanda, kai

savo šeimos apsupta atsisveikino su šiuo pasauliu. Tai įvyko trečią dieną po gaisro. Tai didvyrės moters istorija. Shelly mirė iškovojo Kristinai gyvenimą ir didvyriška kova prieš melanomą paliko meilės pavyzdį Povilui ir vaikučiams. Jai buvo duota gyventi trys savaitės, ji iškovojo aštuonis mėnesius. Shelly mirė 35 metų. Dabar šeimai reikia toliau gyventi. Povilas liko su 4 mažamečiais vaikučiais ir tūkstančiais dolerių skolos. Skolas reikia mokėti, vaikus reikia

auginti ir ateityje reikės išmokslinti. Šiai šeimai paremti yra sudarytas fondas, kurį įsteigė Shelly draugai. (The Shelly Reklaitis Family Trust fund, Bank One Acc. # 657-629-861. Tax ID 27-6016521)

Povilo ir Shelly draugai, norėdami prisidėti, ruošia vakaronę šių metų gegužės 14 dieną, šeštadienį, Ateitininkų namuose, Lemont. Visi maloniai kviečiami dalyvauti. Tai bus ne tik lėšų telkimas šeimai, bet ir drąsios moters gyvenimo pagerbimas. Dalis aukų bus skiriama melanomos tyrinėjimams. Vakaronėje bus bufeto vakarienė ir šokoladinių saldumynų stalas, veiks baras (cash bar). Vakarienės metu girdėsite pianino muziką, o vėliau gitara gros Povilas Strolia. Pasirodys Liudas Stankaitis. Įėjimas 35 dolerių asmeniui. Vakaronės metu vyks slaptos varžytinės — galėsite varžytis dėl tikrai nuostabių premijų, pvz. vienos savaitės atostogų St. Simon's Island, Georgia (vertė 1,800 dol.), Waterford kristalo, papuošalų moterims, privačios teniso pamokos, Marčulionio pasirašyto kamuolio, bilių į sporto žaidynes, teatrą, vakarienes restorane, pramogas ir daug kitų įvairybų.

Apie šį renginį bus parašyta daugiau ir išsamiau ateityje, tik šiandien prašau užsibrėžkite gegužės 14 dieną dalyvauti — susitarkite su draugais, praleiskite vakarą kartu ir prisidėkite prie šios gražios šeimos ateities. Tuo įvyks tas stebuklas, kurio Shelly nesitikėjo, nes Dievo planai nežinomi.

Norintys daugiau informacijos, kreipkitės į Deaną ir Alių Stankaičius tel. 630-734-9293. Nijolė Draugienė

sąžinė.

Kai kurios dabar chirurgijoje dažnai naudojamos plastinės medžiagos įtariamos esant netinkamomis sveikatai. Dabar tikrinami tokie vaistai, kurie imami per burną pastojimui išvengti ir kurių sudėtinė įeina hormonai, dervos ir arsenas.

7. Rūkymas.

Rūkyti ar nerūkyti dabar dažnam yra didžiausias klausimas. Tačiau iš tikrųjų turėtų būti savęs klausiami: ar man privalu subręsti žmoniškumui, ar nesubręsti. Mat rūkymas tabako yra išraiška nevisiško dvasinio brandumo, nors ir žilo plauko sulaukus. Tokie — ir suaugę, ir vaikai — nešioja cigaretes ar pypkę iš kaba, kuri suprantančiam vėžio žalą sakyte sako: jis yra dvasiškai nesubrendęs. Vaikams minėtas nesubrendimas yra natūralus dalykas, bet ir jiems nebūtina rodyti tokį nesubrendimą tabako kramtymu bei rūkymu.

Todėl minėtas komitetas iškelia visapusišką žmogaus brandinimo reikalą; ypač jauniems turėtų būti auklėjamas gerasis pavyzdžiais. Reikia, greta auklėjimo, paskelbti rūkymo pavojų; reikia taisyklių, kurios tvarkytų rūkymą viešose vietose — ar tai bus transporto priemonės, ar ligoninės, ar pasilinksminimo vietos; reikia tvarkyti tabako rūkymo skelbimus, kad silpnavaliai būtų apsaugoti nuo rūkymo. Kiekvienas įkvėptas dūmas, kad ir žolė deginant, kenkia žmogaus sveikatai.

8. Tabako kramtymas.

Tuose kraštuose, kur yra įsivyravęs paprotys kramtyti tabaką, ten burnos ir gerklės vėžio susirgimai esti dažnesni, nors dar nežinoma, kuris chemikalas sukelia vėžį.

9. Alkoholis.

Manoma, kad girtaujančys irgi dažniau serga burnos, ryklės ir stemplės vėžiu.

10. Maistas ir geriamas vanduo.

Pagerėjus mitybai, suma-

dujos — tai turėtų pakeisti kitas iki šiol naudojamas degamas medžiagas; 2) kad būtų išrasti geresni prietaisai sunaudoti anglims ir aliejams namuose; 3) kad būtų sutvarkytas automobilių dujų išmetimas; 4) kad medžiais apsodinti plotai skirtų pramonės rajonams nuo gyvenviečių.

3. Radioaktyvus spinduliavimas.

Natūralių ir dirbtinių šaltinių radioaktyvumas gali sukelti piktybinius pokyčius žmogaus kūne; radioaktyvumo kiekis, galintis sukelti žmogui vėžį, dar nenustatytas, todėl minėtas komitetas pataria sumažinti radiacijos veikimo laiką.

4. Priedai maistui pagerinti.

Dabar nuolat tiriamos maistui pagerinti naudojamos medžiagos, įskaitant dažus, prieskonius, emulsinius, gedimą sulaikančius, oksidaciją mažinančius ir nuodingus gyvius naikinančiais medžiagas. Minėtas komitetas pataria imtis visų atsargumo priemonių, pradedant naudoti naujas maistui pagerinti medžiagas.

5. Kosmetikai ir namų apyvokai skirtos medžiagos.

Minėto komiteto nuomone, kartu su maisto priedų tvarkymu turėtų būti tvarkoma ir kosmetika bei tualetinės medžiagos — visa tai irgi gali būti pavojinga vėžio atžvilgiu. Labai svarbu, kad tikslus tų medžiagų vartojimo būdas būtų reikiamai aiškiai nuorodose pažymėtas. Čia vėl ta pati sunkenybė iškylo — mums reikia turėti bent pakankamai subrendusių žmonių, kurie pajęgtų minėtus nurodymus vykdyti.

6. Vaistai.

Komiteto nariai sutinka, kad gydytojams tenka kartais išrašyti žmogui kenksmingų savybių turinčių vaistų; už tai medikai visada turi apsvarstyti, ar verta rizikuoti, norint žmogui gero suteikti. Išrašant vaistus didžiausia kontrolė buvo, yra ir visada liks sveika specialisto

nedarydamas. Tokiom pamazgom užpilami nemoksliški žurnalai. Jų melas po kraštą aidu sklinda.

Anot tokių melagų, jų peršamosios cigaretės yra švelniausios, geriausios; jos neerzina gerklės, nes neturi nikotino — atseit, tu perki ir rūkai tik popierių. Ne viena firma kasmet porą milijonų dolerių skelbiams išleidžia, kad tik iš tavęs pūzrą padarytų. Mūsų be lietuviško charakterio labai greitai į jų kilpą patenka ir su kaupu išlaidas grąžina, pats vėžio auka tapdamas.

Tuzinas vėžio sukėlėjų

Dešimties gydytojų grupė paskelbė, kad tabako dūmuose esančios medžiagos sukelia vėžį.

Pasaulinė sveikatos organizacija paskelbė trylika veiksmų, kurie pajęgia žmogaus organizme sukelti vėžį. Ši organizacija skatina viso pasaulio valstybes pradėti kovą su vėžiu: šalinti vėžį sukeliančias medžiagas ir stiprinti žmonių auklėjimą, kad galima būtų vėžį išvengti.

Pateikiame Pasaulinės sveikatos organizacijos paskelbtą trylikos medžiagų, galinčių vėžį žmogui sukelti, sąrašą.

1. Pramoninis pavojus

Vėžį gali sukelti pramoninės medžiagos: smala, degutas, suodžiai, kai kurie žemės aliejaus destiliacijos produktai ir žibalas; kai kurios chromo ir nikelio apdirbimo medžiagos. Minėtas Pasaulinės organizacijos komitetas pataria 1) nenaudoti pramonėje tokių medžiagų, kurios godžiai sugeria vėžį sukeliančius chemikalus; 2) dažnai tikrinti sveikatą; 3) neleisti susilaukti vaikų moterims, kurios dirbo galinčius sukelti vėžį darbus.

2. Oro užterštumas.

Pageidautina: 1) kad daugiau būtų naudojama hidroelektrinių jėga, elektra ir natūralios

SVEIKATOS KLAUSIMAI

VĖŽIUI CIGARETĘ GLAMONĖJANT

IONAS ADOMAVIČIUS, MD

Taip jau normalus žmogus sutvarkytas — jis kol gyvas kovoja su dvasios bei kūno nešvarumais, su vidaus bei išorės kenkėjais, jo gyvybę užgniaužti mėginančiais. Šioj kovoj mums nėra trečios išeities — arba mes nugalėję karžygio karūną užsidėsime, arba visą savo amžių vergo jungą tempsime niekadėjams pasidavę.

Grumtynės su vėžiu

Viena iš tokių ryškesnių žmogaus kautynių yra jo grumtynės su vėžiu. Tai žūtutinės, nepaprastai sunkios grumtynės. Žmogus tai kovai geriausias smegenis, puikiausias laboratorijas, didžiulius išteklius sutelkę, o vėžys vis dar šiandien kvatoja mūsų gyvybes bešienaudamas. Jis milimetras po milimetro kasdien mūsų gyvenimo siūlą trumpina, kol galiausiai nukanda.

Nesiseka mums kovoti su vėžiu iš dalies ir todėl, kad mes liovėmės tauriais lietuviais buvę. Mes grąibomės po patamsį, neuzdeigdami rankoj turimo žibinto. Tik truputį sveiko lietuviško proto, brolau, ir vėžio pabaissa mums keletriopai menkesnė bus.

Plaučių vėžys

Plaučių vėžys yra viena didesnių šiandieninių žmogaus nelaimių. Taip pat didžiausia vyrų liga. Ji susijusi su besaikiu rūkymu. Šiandien mokslininkai įrodė, jog rūkoriai net tryliką kartų dažniau serga plaučių vėžiu nei nerūkantieji. Tai įrodyti nebuvo lengva, nes cigarečių fabrikantai piestu stojo. Papirko kai kurias gudrias galvas ir jos prieš savo sąžinę pasisakė, skelbė, kad cigaretės žmogaus plaučiuose yra nelyginant gelės darželiui — jos jį puošia, skanų kvapą aplink skleidžia, jokios žalos

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$120.00. Foreign countries \$135.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.			
	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$120.00	\$65.00	\$45.00
Kanadoje ir kitur (USD)	\$135.00	\$70.00	\$60.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$70.00	\$53.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (USD)	\$80.00	\$70.00	\$40.00
Užsakant i Lietuvą:			
Oro paštu	\$600.00	\$300.00	
Reguliariu paštu	\$120.00	\$66.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu			
	\$190.00	\$100.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu			
	\$68.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

redakcija@draugas.org

Administratorius — Valentinas Krumpis

administracija@draugas.org

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasiilikti kopiją.

El-paštas: rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

DR. TOMAS ZUBINAS DANTŲ GYDYTOJAS

4560 W. 103rd. St.,
Oak Lawn, IL 60453
Tel. 708-423-5155.

TERESĖ KAZLAUSKAS, M.D.

Vaikų gydytoja
900 Ravinia Pl., Orland Park, IL
Tel. 708-349-0887.

Priima Palos ir Christ ligoninėms.

DR. JOVITA KERELIS DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.

VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 516
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽIOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Pienas saugo nuo storosios žarnos vėžio

Dvi trys stiklinės lieso pieno, išgerto kasdien, saugo žmogaus storąją žarną nuo vėžio; pagausina kraujyje kalcio ir vitamino D.

Storosios žarnos vėžys būdingas tokiems žmonėms, kurie gyvena tamsiose patalpose. Jų kraujyje esti mažiau, negu reikia vitamino D. Jei toks žmogus mažai pieno geria (taip elgiasi beveik visi pensininkai) ir dėl to jo kraujyje per mažai kalcio, tai dar didesnė tikimybė susirgti storosios žarnos vėžiu.

Pirmieji vėžio požymiai

Žarnyne atsiradusio vėžio požymiai gali būti tokie:

1. Staigus be žinomos priežasties atsiradę vidurių tuštinimosi pokyčiai — tai jų kietumas, tai palaidumas.
2. Pasirodęs išmatų viduje ar jų paviršiuje šviežias bei kaip smala juodas kraujas.
3. Viduriuose jaučiamas nuolatinis neigumas.
4. Neįprastai plonos išmatos.
5. Staigus skausmingas vidurių tuštinimosi reikalas.
6. Išsituštinus jausmas, kad nevisiškai išsituštinta.
7. Nežinomos kilmės liesėjimai.

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS DR. PAUL KNEPPER

Akių ligos — chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuvams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Sutvarkymai kalbė angliskai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

GAILĖ SABALIAUSKAS, M.D.

KARDIOLOGE — ŠIRDIES LIGOS
Midwest Heart Specialists
15900 W. 127 th St. Ste 200
Lemont, IL 60439
630-719-4799.
Priima Good Samaritan, Central DuPage, Edward ir Elmhurst ligoninėms.

JONAS V. PRUNSKIS, MD

TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbotvieteje bei kitų vietų skausmo diagnostikos ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Remkite ir platinkite katalikišką spaudą

mas, mažakraujystė ir nuovargis.

Nors šie negerumai gali būti ir dėl kitų priežasčių, ne dėl vėžio, bet jų visus septynis ar tik vieną — kitą pajutus, reikia tartis su gydytoju.

Tiesink savo gyvenimą — vėžys atsitrauks nuo tavęs

Norėdami nesusirgti, turime taip pakeisti dabartinį savo gyvenimą, kad vėžys eitų pas apsisleidę lizdą sukti. Štai kokie vėžį nuo storosios ir tiesiosios žarnos šalin varantieji darbai:

1. Venki riebaus maisto — valgyk liesai: tik du — tris šaukštus aliejaus per dieną suaudok ir daugiau jokių kitokių riebalų — nei taukų, nei sviesto, nei margarino, nei grietinės, nei trynių, jei nori, kad Tamstos vėžys nenusizdėtų.
2. Venk mėsos tol, kol kraujyje cholesterolio bus iki 150, dar geriau iki 130 mg proc. Tik tokį liesą kraują turėdamas, pradėk dairytis į vištieną be odos (niekada neliesk riebių ančių bei žasų mėsos ir į liesą žuvį. O su dešra, kiauliena ir užgaveniu lašiniuočiu visam gyvenimui atsisveikink: niekada jo ir savo skrandį neįsileisk, nors mirtinai jo trokštum, nors visur ir visada jis bus Tamstai įkyriai peršamas.

Bus daugiau.

NET NAUJOSIOS KARTOS ŽMONIŲ GALVOSE — TSRS ISTORIJS VADOVĖLIS

Sovietinė ir ne tik sovietinė praeitis bei toli gražu ne patys geriausi tautinio charakterio bruožai daro didelę įtaką Lietuvos valstybės ir visuomenės būklei po 15 nepriklausomybės metų. Prie šios bei kitų politikos ir viešosios erdvės būklės svarstymo išvadų prieina Vladimiro Laučiaus (Elta) kalbintas dienraščio „Lietuvos rytas“ vyriausiojo redaktoriaus pavaduotojas, Nepriklausomybės Akto signataras Rimvydas Valatka.

— Kokią Lietuvos politikos būklės diagnozę, kaip Nepriklausomybės Akto signataras ir ilgametis politikos apžvalgininkas, nustatytumėte šiandien? Koks būtų šios diagnozės santykis su jūsų lūkesčiais, puoselėtais prieš 15 metų?

— Tiksliai nustatyti diagnozę būtų labai sunku. Tendencija yra tokia: Lietuvos politika prastėja. Pritariu Raimundui Lopatai (Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslo instituto direktorius), kuris neseniai pasakė, kad Lietuvos politikoje nebelieka politikos. Į politiką atėję verslininkai nesupranta, ko mes prie jų „kabinėjame“. Jie ir nesupranta, nes verslo valdymas buvo, yra ir bus autoritarinis. Seime vienas žmogus turi vieną akciją; o verslo bendrovėje gali būti tūkstantis žmonių, bet sprendimą lems tas, kuris turi 50 procentų plius vieną akciją. Taigi autoritarinis valdymo ir gyvenimo modelis susikerta su demokratiniu. Ši prieštara liks tol, kol į politiką eis su verslu neatsisveikinę verslininkai.

Prieš Aukščiausiosios Tarybos rinkimus 1990 m. sakiau: norėčiau, kad įsivaizduotumėte, kokia sunki bus Lietuvos ekonomikos padėtis po to, kai paskelbisme ir atgausime nepriklausomybę. Dabar, kalbėdamas apie ano meto lūkesčių išsipildymą, turiu pripažinti: neišsivaizdavau, kad Lietuva taip greitai pereis prie rinkos ekonomikos, kad jos ūkis taip greitai kils. Man atrodė, kad ekonomikos problemos bus baisios ir neišsprendžiamos. Trumpai tariant — klydau. Pasirodo, didžiausia grėsmė glūdėjo ten, kur jos tuo metu nemaciau. Maniau, kad visi lietuviai — už Lietuvą, visi — patriotai, kurie tėvynę mylės, nepaisydami, ar turės ką valgyti. Šitie mano lūkesčiai subyrėjo į šipulius.

— Kai kas tvirtina, jog už savo nepriklausomybę Lietuva sumokėjo buvusiesiems nomenklaturai, kuriai buvo leista neskaidriai privatizuoti turtą. Esą tuo būdu nomenklatura tapo nepriklausomybės pasiekimų gynėja. Ar pritariate šiam vertinimui?

— Nepritariu. Šis vertinimas yra metodologiskai neteisingas. Būtent nomenklatura, kitaip nei Estijoje ir Latvijoje, sumokėjo už teisę būti tarp normalių lietuvių — kovotojų už laisvę. Ji „nusipirko“ teisę privatizuoti, nes laiku perbego iš anos stovyklos. Latvijoje ir Estijoje šio reikšminio mastai buvo kur kas menkesni....

Manau, Lietuva būtų turtingesnė, vidutinis atlyginimas būtų gerokai didesnis, vargšų ir bedarbių būtų mažiau, jei pirmųjų reformatoriškų vyriausybų — kaip Mart Laar Estijoje — būtų sulaukę apie 1992–1993 m. Tačiau Lietuvoje svarbiausią vaidmenį vaidino žmonės, igiję blogos patirties sovietinėje — „komandinėje“ sistemoje. Matau du atsilikimo šaltinius: tai, kad šitų žmonių buvo per daug, ir tai, kad mūsų

žemės ūkis buvo didesnis nei Latvijos ir Estijos.

— Sakote, kad per 15 metų Lietuvos ekonomika pakilo, o politika suprastėjo. Tačiau kai kas politinius sprendimus tiesiogiai sieja su ekonomine priklausomybe nuo Rusijos.

— Matyt, tai jau yra pasąmonėje — stuburo smegenyse. Niekas Lietuvoje per tuos 15 metų nebadavo, išskyrus nebent vaikus tėvų, kurie už pašalpas pirkdavosi degtinės. Tačiau Lietuva visais laikais buvo skurdi šalis, užsi- auginti čia maisto buvo labai sunku. Viduramžiais ši nepriteklių lietuvių kompensuodavo plėšikaudami kaimyninėse šalyse. Matyt, dešimtys kartų yra užaugusios su mintimi, kad gali pritrūkti maisto.

Pramonininkų vado Bronislovo Lubio pareiškimas, kad neturėsime ko valgyti, yra pasąmoningas. Europos Sąjungoje (ES) jis: skamba juokingai, o ateina iš stuburo smegenų ir, kaip matome, spaudžia galvos smegenis. Jei reikėtų konkrečiai paaiškinti, kas ir kodėl negaus valgyti, to niekas padaryti nesugebėtų. Rusija turi gamtos išteklių, bet juk ji tiek metų buvo šerama valstybių, kurios neturi nei naftos, nei dujų, nei geležies. XXI a. neturėti ką valgyti greičiau gali tas, kuris turi daug žaliavų. Nes ten atsiranda įvairių pagundų — gaminti geresnius naikintuvus, tankus, skirti daugiau pinigų žvalgybai.

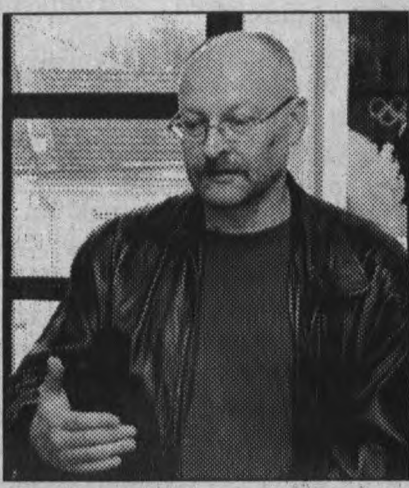
Lietuvoje, manau, tebegalioja tam tikri elgesio ypatumai, susiformavę baudžiavos laikais ir baudžiavą panaikinus. Vieni buvo laisvi valstiečiai, kiti tapo kumečiais. Ten, kur anksčiau buvo kumetynai, sovietmečiu atsiradavo arba sovchozas arba prastas kolūkis, o kur vyravo laisvi valstiečiai, atsiradavo pirmajantys kolūkiai.

— Prieš dešimtmetį daug kas teigė, jog Lietuvoje tolydžio formuojasi pastovi, vakarietiška modeliais grindžiama, politinių partijų sistema. Kokia ji Jums atrodė tada, kaip atrodo dabar?

— Formaliai prieš dešimtmetį iš tikro atrodė, kad formuojasi normali partijų sistema. Galbūt tik Demokratinė darbo partija nelabai tilpo į vakarietišką modelį. Tačiau jau tada galima buvo matyti, kad partijos turi tik „galvas“ ir stokoja narių. Aiškėjo, kad visuomenėje jos tiesiog neturi su kuo savęs identifikuoti. Regis, Algirdas Brazauskas buvo atkreipęs dėmesį, kad Austrijoje yra 700,000 socialdemokratų, o Lietuvoje — tik 7,000 ar 8,000. Kai partijai priklauso 700,000 narių, ji išrenkama į parlamentą net ir tuo atveju, jeigu kiti už ją nebalsuoja. Lietuvoje tokia sistema nesusiformavo.

Kodėl nesusiformavo? Galbūt suveikė valstietiškas individualizmas — „mano troba iš krašto ir aš neikišiu nagų“. Galbūt daug lėmė įsitikinimas, kad į politiką nagus kiša tik tie, kurie tikisi iš jos gauti naudos neteisėtais būdais. Žmonės nesuvokė, kad, jei jie patys nestos į partijas, tai nieko ir nepakeis.

Šiaip ar taip, dabartinė partijų sistema, palyginti su 1995-aisiais, atrodo kraupiai deformuota. Ir prošvaisčių beveik nematyti — išskyrus vieną: praėjusių metų Seimo rinkimai

Rimvydas Valatka.

(Eltos nuotr.)

kuris kitas naujas darinys. Tačiau šiandien dar nedrįsčiau teigti, kad tai — dėsningumas, o ne atsitiktinumas. Kita vertus, ir vadinamosios „tradicinės“ partijos Seime susikompromituoja — kaip socialdemokratai, prisitaikantys prie konjunk-tūros, ginantys Joną Ramoną ir Aldoną Balsienę. Žodžiu, partinės, kartu ir politinės sistemos padėtis šiandien yra tragiška.

— Patys politikai ir kai kurie ekspertai ragina žvelgti į partijų raidą optimistiškai. Sako, kad reikia daugiau laiko, kuris savaime išspręs problemas. Ar tikrai laikas jas išspręs?

— Laikas tų problemų neišspręs. Viena didžiausių problemų partijoje — tuštuma tarp „vadų“ ir eilinių. Normaliose valstybėse šią nišą užpildo vidurinėsios grandies žmonės, kurie, partijoms pralaimėjus rinkimus, neišspiriama ir gatvę — jie tęsia partinį darbą struktūrinuose padalinuose.

Iš šios grandies iškyla ir nauji partijų vadovai. Kodėl Lietuvoje po 15 metų vis dar turime tą patį A. Brazauską ar tą patį Kazimirą Prunskienę? Todėl, kad 25–40 metų žmonės, partijoms pralaimėjus rinkimus, išspiriama ir gatvę. Jie turi šeimas, vaikus, ir kai jiems pasiūlo gerą darbą, jie linke atsisakytų politinės karjeros bei galimybės po 4 metų vėl atsidurti Seime, kur į juos visi spjaudytų ir iš kurio dar po 4 metų jie vėl gali būti ištumti.

Šią problemą reikėtų spręsti, skiriant partijoms pinigų iš valstybės biudžeto. Juo labiau, kad patekti į Seimą galinčių partijų dabar yra tik 6–7.

Anksčiau maniau, kad politikams apsispręsti dėl valstybės paramos trukdė tokio žingsnio nepopuliarumo baimė. Pasirodo — nieko panašaus. Valstybinis finansavimas viską išskaidrintų ir sulęgintų partijų galimybes nusipirkti vietų renkamuose organuose. Dabar vietų skaičius priklauso nuo to, kiek partija gaus pinigų iš neskaidrių, galbūt nusikalstamų ir net ne Lietuvos, o Rusijos verslo struktūrų. Valstybinis finansavimas sukurtų konkurenciją, kurios anaipol ne visi norėtų.

— Ar pagrįstai „tradicines“ partijas vadiname „tradicinėmis“? Ko joms trūksta?

— „Tradicinėmis“ jas vadiname, kaip sako žemaičiai, „iš biednumo“. Kažkaip jas vadinti reikia. Nagrinėjant jų būklę matyt, kad joms trūksta vadovų konkurencijos — ir centruose, ir provincijoje. Maža to, jos nepažįsta savo ideologijos. Kai kurios net nenori pažinti ir sako, jog tai visiškai nesvarbu. Jos nei pažįsta savo principų, nei reikalauja jų laikytis.

Kaip kontroliuoti politikus? Žiniasklaida spardo jiems užpakalius, bet tie spyriai atšoka kaip žirniai nuo sienos. Vakarų demokratijų patirtis liudija, kad veiksmingiausia kontrolė kyla iš partijų „apačių“. Partijų „viršūnės“ pirmiausia kontroliuoja saviškai. O Lietuvoje, kai

apačios bando kritikuoti vadus, viskas vyksta ne taip, kaip įprasta Vakaruose.

Dabartinis Bronislovo Genzelio konfliktas su A. Brazausku liudija: bandysi kritikuoti — tau parodys duris. Neįsivaizduoju, ką Vakarų valstybėse, kritikuo-jant partijų vadovus, reikėtų padaryti, kad tave išvartų. Šmeižti nuo ryto iki vakaro? Vis tiek būtų sakoma, kad žmogus turi teisę į nuomonę. Trumpai tariant, partijų trūkumai Lietuvoje bado akis net ir tiems, kurie specialiai politika nesidomi.

— Kodėl po 15 nepriklausomybės metų žmonės renka į valdžią buvusios nomenklatūros atstovus? Jei tikėsimės apklausomis, nemaža dalis žmonių pritartų prezidento Valdo Adamkaus vykimui į Maskvą. Ką visa tai liudija?

— Dar tarpukario Lietuvoje buvo rašoma apie mūsų valstiečių požiūrį į dvarininkus — lenkus. Taisyklė buvo tokia: ūkininkas visada nusiima kepurę prieš bajorą, nors tas bajoras gali būti prasiškolinęs ir nuskuręs, bet niekada nenusiima kepurės prieš kitą ūkininką, kuris nusipirko dvarą ir, jį sutvarkęs gyvena, kaip ponas.

— Tačiau buvusios nomenklatūros „bajorai“ visai neatrodo nuskurę ir prasiškolinę

— Taip, tie ponai tikrai nenusukrę — ir, svarbiausia, jie liko ponais. O visi kiti žmonės yra įtartini, nes į politiką atėjo iš jų aplinkos. Tai jų vaikai, pusbroliai, kaimynai ir taip toliau. Ši problema, matyt, išsėnėjusi. O dėl vaziavimo į Maskvą — mane tikrai pašūripino pritarusių tam vaziavimui nušimtis. Jis akivaizdžiai per didelis. Sakykime, yra 19 procentų rusų arba rusifikuotų žmonių, dar 19 procentų — lietuvių, nepakeitusių sovietinės mąstysenos. Bet 54 ar 59 procentai — per daug. Manau, kaltė dėl to tenka ir mūsų patriotiniams politikams — net nekalbu apie kitus, — ir švietimo sistemai, pirmiausia — istorijos mokytojams. Aš pats esu baigęs istoriją ir prisimenu, kokie žmonės studijavo ir kokie nuėjo dirbti į mokyklas. Pradedu suprasti, kad net dalies naujosios kartos žmonių galvose — TSRS istorijos vadovėlis.

Pridėkime tuos, kurie slapta studijuoja Rusijos institutuose, ir matysime, kad žmonių mąstymas iš esmės nepasikeitė. Jie žino apie lietuviškąją 16-ąją diviziją. Visi žino. Bet niekas nepasakytų, kiek lietuvių Antrojo pasaulinio karo metais kovėsi JAV kariuomenėje. Paašikėtų, kad šių skaičius — gerokai didesnis.

— Jums, kaip politikos apžvalgininkui ir analitikui, nevengiančiam aštrios kritikos, tikriausiai teko susidurti su priekaištais, kad sutirštinate spalvas, per daug juodate tikrovę, stokojate optimizmo? Kaip vertinate tokio pobūdžio priekaištus?

— Dar girdėjau, kad esu asmeniškai piktas ir bjaurus, kad galva puplikiusi.

Manau, lietuviai dar neįgijo normalaus — demokratinio santykio su kritika ar su kitokia nuomone. Ir nesugeba pasijuokti. Tai, kas man atrodo humoras, didžiąjai daliai žmonių atrodo kaip pyktis.

Ne vienas politikos vadas — net ir iš tų, kurie, kaip aiškiai matau, dirba ne Lietuvai, o kitai valstybei, — nekalia mano asmeninio pasipiktinimo: man jų tiesiog gaila.

Nukelta į 5 psl.

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Braška Maskvos imperija

Dar viena valstybė baigia išsprūsti iš Maskvos įtakos sferos. Praėjusios savaitės pabaigoje Kirgizija pasekė Gruzijos (2003 m.) ir Ukrainos (2004 m.) pavyzdžiu išmesdama iš valdžios prorusišką prezidentą Askar Akajev ir laikinai į jo vietą įsodinęs Kurmanbek Bakijev. Naujo prezidento rinkimai numatomi birželio mėnesį.

Kirgizijos revoliucija visgi nebuvo tokia taiki ir pasyvi, kaip minėtų valstybių. Pasitaikė aštrius susirėmimų su policija, parduotuvių plėšimų, padėginėjimų, areštų ir net žuvusių. Tačiau policija ir civiliai, skubiai sumobilizuoti į pagalbą, netruko atstatyti krašte tvarką. Be jokios abejonės, Kirgizija jau pasuko vakarietiškos demokratijos link.

Kas vyksta šioje, truputį per 5 mln. gyventojų turinčioje, Kaukazo kalnyno valstybėje, išsprendusioje strateginiame žemės plote netoli Afganistano, Kinijos bei kitų, naftos gresniais reikšmingų, šalių, rūpi ir Maskvai, ir Europai, ir JAV. (Rusija ir Amerika Kirgizijoje turi savo bazes.)

Kirgizijos gyventojus (apie 65 proc. kirgizų, 14 proc. uzbekų, 13 proc. rusų ir keli proc. kitų) suorganizuoti perversmą privertė aukščiausių valdžios pareigūnų (įskaitant prezidentą) korupcija ir aiškūs suktiavimo ženklai š.m. vasario 27 bei kovo 13 d. vykusiuose parlamento rinkimuose. Pasirodo, kad demokratijos „sporas“ jau yra užkėlusios net tolimiausias, nuošaliausias tautas: bereikia tinkamo impulso, kad jos pradėtų dygti ir augti. Dažniausiai tokį impulsą duoda akivaizdus nesiskaitymas su daugumos piliečių noru, klastojant rinkimų duomenis. Tai parodo, kad gyventojai (bent jų didžioji dalis) jau yra atsikratę sovietinių laikų mentaliteto, kuomet tebuvo leidžiama į valdžią rinkti Maskvos statytinius, o apie bet kokius protestus ar demonstracijas negalėjo būti nei kalbos.

Lietuvai bundant iš šimtmetinės carų okupacijos, Maironis rašė: „Nebeužtvenksi upės bėgimo...“, galbūt Kirgizijos pavyzdžiu paseks

kaimynai: Kazachstanas, Uzbekistanas, Turkmenistanas, Tadžikistanas. Kiekvienoje šių valstybių gyventojų daugumą taip pat sudaro jų tautos žmonės, visose prezidentas nepakeistas maždaug nuo 1990 metų (Turkmenistano prezidentas žada tose pareigose pasilikti iki gyvos galvos).

Kokia prez. Putin reakcija į perversmą Kirgizijoje? Palyginti „nepikta“. Tiesa, jis tvirtai pareiškė, kad valdžią reikia keisti teisėtu būdu — atviru visų piliečių pasisakymu rinkimuose, bet apskritai žadėjo „dėti pastangas, kad dabartiniai geri santykiai su šia valstybe būtų išlaikyti“. Antra vertus, ką gi jis daugiau galėtų daryti, kaip tik susitaikyti su esama padėtimi? Tiesa, Maskva aktyviai, bet bergždžiai, stengėsi sukludyti prezidento rinkimus Ukrainoje, bet šios valstybės piliečiai pasiekė savo tikslą, privertė pasitraukti neteisėtu būdu išrinktą prezidentą, pakartojo balsavimus ir Ukrainoje padėtis aprimo. Prez. Juščenko pasiryžęs su Rusija „kaimyniškai sugyventi“.

Ar yra galimybių, kad demokratiniai vejai stipriau pūstelės ir Baltarusijoje? Kol kas tam nedaug vilčių, bet kas gali žinoti? Praėjusios savaitės penktadienį Kijeve prie Prezidentūros susirinkusi tūkstantinė minia, garsiai reikė susizavėjimą Kirgizijoje įvykusių perversmu ir užsienio reikalų ministras pasmerkė kirgizų veiklą, tvirtindamas, kad prez. Akajev pašalinimas stato į pavojų visą šią sritį. Be abejo, toks pavojus gresia ir Baltarusijai, kurioje tebeplevena sovietų imperijos dvasia.

Kaip toli šias visas valstybes yra palikusi Lietuva, Latvija ir Estija, per trumpą 15 metų laikotarpį pasiekusios ir narystės NATO, ir Europos Sąjungoje! Naujajai Maskvos imperijai prarandant įtaką likusiame valstybių būryje, ar ilgai išsilaikys jos skvermų įsikibusi Baltarusija? Iš esmės tai tik laiko klausimas.

DIEVO – ŽMOGAUS POEMA

Mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus gyvenimas ir kančia

Marija Valtorta

Nr. 7

Jis meiliai, bet su lengva ironija atsako: „Ir ką gi norite pamatyti? Mokytojas gerbia šabą. Jis išsisi. Jam nereikia sekti, kada saulė dings už horizonto, Jis tik palaukia, kol užgستا paskutinis spindulys, ir tada žino, jog šabas baigėsi.“

„Žinome, kad Jis tobulas. Žinome! Bet jeigu nusikalts, tai jau tikrai turime priežastį Jį pamatyti nors trumpam — kad atleistų mūsų kaltę“.

„Gaila, bet negaliu. Mokytojas pavargęs ir išsisi. Aš Jo netrukdysiu“.

O prie sodo renkasi vis daugiau žmonių. Tai maldininkai iš įvairiausių vietų. Jie prašo ir maldauja leisti pamatyti Jėzų. Su hebrajais atėjo ir pagonys bei prozelitai. Jie su nuostaba apžiūrėję Lozorį lyg kitokią butybę. Bet Lozorius pakencija tokio „išgarsėjimo“ našta ir kantriai atsakinėja į visus klausimus. Tačiau neliepia tarnams atverti vartų.

„Ar tu iš tiesų esi grįžusysis iš mirusiųjų buvėnis?“ — paklausia kažkuris vyriškis, matyt, netikras hebrajus, nes panašus į juos tik didele, kumpa nosimi, o akcentas ir apranga leidžia manyti, jog jis svetimšalis.

„Tai aš. Dievo garbei buvau išplėstas iš mirties karalystės, kad tapčiau Jo Mesijo tarnu“.

„Bet ar tu tikrai buvai miręs?“ — klausinėja kiti.

„Geriau paklauskite šitų garbingų žydų. Jie dalyvavo mano laidotuvėse, o daugelis ir mano prikelime“.

„O ką tu tada jautei? Kur buvai ar prisimeni? Kas vyko tavoje, kai vėl tapai gyvu? Kaip Jis tave prikelė?.. Ar galėtume pamatyti kapą, kuriame gulėjai? Nuo kokios ligos mirėi? Ar dabar jautiesi tikrai gerai? Ar neliko net žaizdų randų?“

Lozorius stengiasi atsakyti į visus klausimus. Patvirtina, jog jautiesi gerai, ir kad per kelis mėnesius dingę ir randai; tačiau negali pasakyti, ką jautė ir kaip buvo prikeltas. Jis tik pasakė: „Nežinau. Aš iš karto atsiradau savo sode, apsuptas tarnų ir seserų. Kai nuo manęs buvo nuimta drobulė, iš karto pamačiau saulę, šviesą ir pajutau alkį. Džiaugiausi gyvenimu ir didele Mokytojo meile man. Visa kita geriau žino tie, kurie ten buvo. Štai, kad ir tie trys besikalbantieji arba šitie du, kurie ateina.“ (Tai sinedriono nariai — Jonas ir Eleazaras, o paminėtieji trys — du Rašto mokytojai ir vienas fariziejus, kuriuos esu mačiusi Lozorius prikelimo metu, tačiau vardų

nebeatsimenu.)

„Jie nesikalbės su mumis, pagonimis! Esate žydai, tai ir paklauskite. O tu parodyk mums kapą, kuriame gulėjai!“

Jie taip labai prašo, kad galiausiai Lozorius pasiryžta. Jis kažką pasako tarnams, o po to vėl atsisuka į prašančiuosius: „Išeikite į kelią ir palaukite manęs tarp šito ir kito mano namo. Aš jus pasitiksiu ir nuvesiu prie kapo, nors ten pamatysite tik angą uolėje“.

„Nesvarbu. Eikime, eikime!“

„Lozoriau! Luktelė! Ar galėtume eiti ir mes?“

O gal nesutinki parodyti to, ką rodysi svetimšaliams?“ — Taip sako vienas iš Rašto mokytojų.

„Ne, Archelajau. Ateik, jeigu tik nebijai susitepti priartėjus prie kapo“.

„Nėra ko bijoti, nes ten nebėra negyvelio“.

„Bet jis ten gulėjo keturias dienas, t.y. pakankamai ilgai nei nustatyta Izraelyje. Juk nešvarių paskelbiamas jau ir tas, kuris drabužių prisiliecia prie žmogaus, buvusio prie mirusiojo. O iš mano kapo, nors jis ir seniai atviras, tebeskilinda lavono kvapas“.

„Nesvarbu. Mes nusivalysime“.

Lozorius pažvelgia į fariziejus Joną ir Eleazarą ir paklausia: „Jūs irgi eisite?“

„Taip“.

Lozorius nuskuba taku, nusidriekusi šalia sodo su aukštomis lyg mūro siena gyvatvorėmis. Atervia tarnai, esantys viename šių gyvatvorių tarpe, apžvelgia į Simono namus vedantį kelią ir duoda ženklą sekti pasakui jį. Nors prie kapo ir žydi rožių krūmas, tačiau tamsi anga vis tiek baugina. O ant žydinčių lanku apsuptos uolos matosi iškalti žodžiai: „Lozoriau, išeik!“

Nepalankieji tuoj pat pastebi užrašą ir klausia: „Kodėl liepei iškalti šituos žodžius? Nereikėjo to daryti!“

Kodėl? Savo namuose galiu daryti ką panorėjęs, ir niekas negali apkalinti manęs padarius nuodėmę. Dieviškojo įsakymo, antrą kartą padovanojusio man gyvenimą, žodžiai teliks neištrinami visam laikui ant šios uolos. Kai viena dieną aš ten atgulsiu ir jau nebegalėsiu šlovinti Rabi gailėstingumo, tegul saulė ir medžiai juos skaitys, o paukščiai ir gėlės tegul juos švelniai glamonės ir šlovins išplėšusio mane iš mirties Kristaus žodžius!“

Bus daugiau.

Mišios — tai sąjungos sutartis

Tęsinys iš kovo 22 d. 4 psl.

Visas Senasis Testamentas yra nužymėtas pasakojimais, primenančiais Dievo ir žmonių sąjungą. Išėjimo knygos, 24 skyriuje randame aprašymą, kaip ant Sinaus kalno patvirtinama šioji sąjunga. Dievas pažada neapleisti savo Tautos, o Išrinktoji Tauta pasižada nesusitepti svetimų dievų aukų krauju. Ant altoriaus su 12 žvaigždžių aukojamos aukos tampa pasiaukojimo vien tik tai Dievui ženklui. Mozė paima sutarties knygą ir garsiu balsu skaito tautai žodžius: „Viską, ką Viešpats nurodė, mes padarysime“. Po to paėmė aukos kraują ir juo pašlakstė tautą, sakdamas: „Tai kraujas sandoros, kurią Viešpats sudarė su jumis pagal visus šiuos žodžius“. (Iš 24, 8).

Mišios nėra vien tik malda, tik tylus žmogaus susitikimas su Dievu. Jos yra sutarties atnaujinimas. Kiekvieną kartą, kai jos vyksta, yra tarsi iš naujo tiesiamas tiltas tarp Dievo ir žmogaus. Kas dalyvauja Mišiose, nėra žmogus vienišas, prarastas žmogus, bet yra surašęs Dievą ir Dievas yra su juo. Ir todėl žmogus išpažįsta savo tikėjimą Dievu ir Jo Įsakymais.

Mišios yra kažkas panašaus kaip santuoka: du tampa vienu kūnu. Santuokoje kuriama nauja žmogiška šeima, o Mišiose kuriama dieviškoji šeima. Žmogus susivienija su Dievu šia sutartimi.

Negalime užmiršti Pradžios knygoje minimos Dievo Sandoros su Nojumi: „Aš sudarau mano sąjungą su tavim ir tavo palikuonimis, su kiekvienu gyva būtybe, kuri yra su jumis, su visais gyvuliais, kurie išėjo iš

arkos. Aš sudarau mano sąjungą su jumis: daugiau nebus sunaikinta nė viena gyvybė potvynio vandeniui, nė potvynis daugiau nebenaikins žemės“. Paskui pridūrė: „Tai bus sąjungos ženklas, kurią sudarau tarp savęs ir jūsų; tarp „kiekvienos gyvos būtybės, kuri yra su jumis visiems amžiams“. (Plg. Pr. 9, 9–12).

Ką reiškia toji vaivorykštė kaip sąjungos ženklas? Paprastai ji pasirodo, kai praeina perkūnijos, lietaus ir audros debesys. Todėl tai ir yra ženklas, kad audringieji vandenys baigėsi, kad Viešpats yra su mumis. Vaivorykštė reiškia, kad baigėsi katastrofos ir pavojaus nebėra. Šiame kontekste būtų gerai prisiminti Apreiškimo knygos žodžius: „Ir štai dangiuje stovėjo sostas, o soste buvo Sėdintysis. Jo išvaizda buvo panaši į jaspio ir sardžio brangakmenius, o vaivorykštė, juosianti sostą, buvo panaši į smaragdą“ (Apr. 4, 2b–4).

Dieviškos sąjungos ženklas, vaivorykštė, yra ne kas kita, kaip Dievo garbė, kuri nušviečia visą kūrinių. Ji mus ragina pasikliauti Viešpaties gailestingumu.

Mišių metu mes atnešame Dievui Jo kūrinių dovanas. Jos tarsi nušviečia dievišką galybę ir yra Jo didybės sostas, raginantys pasitikėti Dievo gailestingumu ir garbinti Jį visu, kuo yra įmanoma.

Taip pat negalime užmiršti Dievo sąjungos su Abraomu, kai jam yra pažadamas gausus skaičius palikuonių, kaip padangės žvaigždžių ar pakrantės smilčių.

Todėl šioji triguba Senojo Testamento sąjunga yra Kris-

taus aukoje. Didįjį ketvirtadienį kalbama apie „sąjungos kraują“. Senasis Testamentas užsibaigia Eucharistijoje. Kristus nori ir mūsų ištikimybės, taip kaip jos norėjo iš Senojo Testamento protėvių.

Šv. Mišios yra auka

Puikią teologinę aukos prasmę yra atskleidęs popiežius Pijus 12 savo enciklikoje „Mediator Dei“ (1947 m.). Kai kurie jos puslapiai yra įtraukti ir į II Vatikano Susirinkimo liturginę Konstituciją. Pabandyšim juos apibendrinti.

Auka, savęs pačių paaukojimas Dievui ar žmonėms turi du lygmenis: norą aukotis ir patį aukos atlikimą. Tie du lygmenys yra tarpusavyje panašiai kaip siela ir kūnas. Pažvelkime į kankinystę. Jei auka eina į mirtį dieviška valia, pati to nenorėdama ir nepriimdama, nėra auka, nes trūksta pasiaukojimo valios, paties pasiaukojimo sielos.

Priešingai, kas yra pasiruošęs ryžtingu apsisprendimu pasiaukojimui, dar neatėjęs kancijos minutėi, jau turi savyje dvasinį inąšą aukai. Pranciškus ir Teresėlė buvo kankiniai šia dvasine prasme iki aukščiausio taško. Tuo tarpu nacistų laikais, daug aukų būdavo sunaikinamos fiziškai, dvasiškai jiems to nenorint. Žiūrint iš dvasinės pusės, jie eidavo į mirtį ne savo noru, ne dėl kažkokio idealo, bet todėl, kad kito kelio jiems nebelikdavo.

Yra du lotyniški žodžiai: „immolatio“ (aukųjimo įvykdymas) ir „oblatio“ (noras pasiaukoti).

Pritaikant Kristui visa tai, reikėtų, jog visas mūsų Viešpaties gyvenimas būtų viena vienintelė, visada nauja „oblatio“. Jo įžengimas į šį pasaulį buvo palydėtas pasiaukojimo maldos: „Štai, aš ateinu... įvykdyti Tavo, o Dieve valios“ (Žyd. 10, 7; plg. Ps. 40, 8–9). Jis

trokšta būti pakrikštytas kancijos krikštu ir laukia, kada tai įvyks. (plg. Lk 12, 50). Kaip ir visas Jo gyvenimas, pats Eucharistijos įsteigimas jau yra „oblatio“, nes Ji yra už pasaulio išganymą. O tos aukos įvykdymas, „immolatio“, įvyko Alyvų kalno kancijoje, nuo pat išdavimo momento iki paskutinių žodžių ant kryžiaus.

„Immolatio“ yra kiekvienu atveju istorinis dinamiškas vienintelis vyksmas. Jis gali vykti keliais etapais, tačiau visą laiką išlieka nepakartojamas ir užbaigtas. „Oblatio“, arba noras pasiaukoti, priešingai, yra statiškas, gali trukti visą gyvenimą.

Kristaus aukoje yra abu šie elementai. Jėzus „Vienintele atnaša jis amžiams padarė tobulus šventinamuosius“. (Žyd. 10, 14). Užteko vienos vienintelės aukos už visus nusi-dėjęlius, kad jie gyventų amžiams. Ši auka yra nepakartojama, jai nereikia atnaujinimo. Ji gyva amžiams savo pasiaukojimo meile, tuo „oblatio“.

Jis sako duonai: tai mano kūnas! Sako taurei: tai yra mano kraujas! Hebrajiškos kalbės senos būdų jis tiesiog šauktė mums šaukia: Štai, aš esu čia. Aš esu su jumis, gyvas ir mylintis! Todėl šv. Mišios nėra tik Didžiojo penktadienio aukos prisiminimas, tai yra tikra, gyvoji Auka. Be Jos mūsų Mišios taptų tik kažkas panašaus kaip ir daugelis susibūrimų, paminčių kokia nors metinės.

Šv. Mišioms ne tik priklauso „oblatio“ — pasiaukojanti Kristaus meilė Bažnyčiai, bet ir „immolatio“ — Aukos įvykdymas. Bažnyčia jungiasi į šią Auką, paversdama savo gyvenimą atsakymu — pasiaukojančios meilės Dievui išraiška.

Mišios yra puotė

Tai nėra kažkoks daugiau ar mažiau iškilmingas įprastas

pokylis, kuriame skamba taurės, laistosi gėrimai, girdisi tostai ir linkėjimai. Tai yra viena iš mandagumo formų, kuria mes kviečiamės Viešpatį prie stalo pabūti su mumis, pasilikti...

Kai pas mus apsilanko svečias, viena iš formų parodyti, jog tikrai tas svečias yra laukiamas ir mylimas, yra jo pakvietimas prie stalo. Mes tuo savo gestu parodome, jog esame pasiruošę pasidalinti viskuo, ką turime, savo maisto atsargomis, kuriomis patys esame gyvi. Šil-tas kavos ar arbatos puodelis sušildo ne tik žmogaus kūną, bet ir jo dvasią...

Žinome, jog nematomam Dievui nereikia nei mūsų maisto, nei gėrimo, tačiau juos duodame kaip simbolį, kad mes esame pasiryžę viską Jam atiduoti, nes Jis yra mūsų brangiausias svečias.

Šv. Augustinas mini vieną priekaištą, kurį jo Šiaurės Afrikos bendruomenei pateikia materialistinis pasaulis: Mišios yra antropofagija, tam tikra forma kanibalizmo, norim suvalgyti savo Dievą. Augustinas taip atsako: „svarbiausias dalykas yra dvasinis, materialus pradas tarnauja tik kaip simbolis“. Paaukotojo Kristaus negalime materialiai suvalgyti. Materialiosios atnašos yra paverčiamos perkeistu Kristaus Kūnu ir Krauju, esančiu ir išaukštinu. Priimdami Šv. Komuniją, mes priimame patį Viešpatį tikrai, realiai, substancijaliai (tikrai, iš esmės), bet ne materialiai, — tikru dvasiniu ir perkeistu būdu. Priimame tam, kad Jis stiprintų ir gaivintų mūsų dvasią. Tai yra sudvasintas pokylis.

Puota—auka sukuria tą draugiškumo atmosferą, kurioje Viešpats į mus kreipiasi žodžiais: „Nebe tarnais aš jus vadinu, bet draugais“. Todėl reikia matomų ženklų, kuriais Jis parodo mums savo meilę. Ir kiekvienas randame savo vietą prie

stalo. O tai yra šeimos, kuriai mes priklausome, stalas...

Mišios ir tradicija

Tradicinės išlieka maldos ir daugelis liturginių formų, nepaisant įvairių reformų. Tradiciniai Mišių indai nesikeičia. Pačios Mišios tradiciškai taip pat švenčiamos bažnyčiose. Ir pamokslai įvairių minėjimų, religinių švenčių ir atleidų progomis lieka tradiciški. Tradiciškas išlieka ir pats tikinčiųjų tikėjimas. Galim sakyti, bažnyčiose tradicija ir liturgija glaudžiai nuo amžių susijusi. Šv. Mišios jau nuo senųjų laikų buvo vadinamos „sacra traditio“. Nes pagrindinis mūsų tikėjimo variklis, reikia pripažinti, vis dėlto buvo tradicija.

Tačiau to neužtenka paaiškinti paaugliui, kuriam nė motais tėvų raginimai, jog reikia eiti sekmadienį į Mišias. Jam bažnyčia galbūt kažkiek primena senovės istorijos muziejų. Skirtumas tik toks, kad muziejuje gali kur nori vaikščioti, o bažnyčioje per Mišias neretai tenka tą valandą išstovėti.

Tai ką galima pasiūlyti, kad vaizdas taptų patrauklesnis? Reiktų išlaisvinti viską iš tradicijos gniaužų; sukurti naujus tekstus ir naujas liturgines formas; specialias pritaikytas Mišias mažam žmogui ratui, sukuriant labiau šeimos nuotaką; sukurti naują muziką, panaikinant viską, kas buvo vakar ir užvakar? Bet kas atsitiktų? Ateitų daugiau asmenų į Mišias? Kai kas bandė jau padėti į lentynas mišiolius ir kurti savo tekstus, labiau pritaikytus ir išreiškinčius vidinę dvasią. Tačiau koks jų likimas? Kažkas ypatingai pasikeitė? Niekto panašaus. Lyg meteoras švyteli kosmose ir vėl užgستا. Gi „modernūs“ be tradicijos šaknų yra mirę jau savo laiku, tradicija — priešingai, lieka aktuali. Ar įmanoma žmogui atitolti nuo savos tradicijos? Visi žmogiškieji mokslai sutinka, jog kiekvienas žmogus yra apvyniotas tradicijos vystyklais, ir niekur nuo jų nepabėgsi. Nebent būtų kažkoks Nyčės

„antžmogis“, kuris neturi nei motinos, nei tėvo. Kiekviename žmoguje yra protėvių palikimas: savo tautos, savo gimtos vietos, savo šeimos. Žmoguje vyksta savas brendimo procesas, jo vaikystės ir jaunystės patirtys, kurios dažnai jį vertia pasielgti taip, kaip jis galbūt ir nenorėtų. Ir visi tie faktoriai jį formuoja nuo pat mažumės.

Visas mūsų gyvenimas yra persipynęs civilizacijos ir kultūros inauš. Galim klausti, kodėl aš turiu taip ir būtent taip elgtis prie stalo, kodėl nedera visuomenėje pasirodyti kitaip. Ir jei vieną dalyką paliksim, kitą vis vien iš praeities priimsime. Kaip yra parašyta Šv. Rašte, „nieko nėra naujo po saule“. Ir jei ko nors atsisakome iš netolimos praeities, realybėje nėra kažkas sukuriamas naujo, gal tik kiek daugiau skirtingo nuo praėjusio. Apsirengimo ir elgesio manieros vienos išėina iš mados, kitos — vėl sugrįžta atgal. Todėl kova prieš praeities palikimą yra kažkas panašaus kaip bandymas gyventi be savo stuburo, bandant pasiskolinti kitą. Taigi ar iš viso verta kovoti kaip Don Kichotui su vėjo malūnais?

Būtų keista, pavyzdžiui, jei kas nors į laidotuves vienas tarp kitų, juodai apsirengusių, ateitų švilpaukdamas sportiniu kostiumu, pasiėmęs krepšinio kamuolį. Visų pirma, jis trikdytų bendrą laidotuvių ritmą ir mirusio žmogaus pagerbimą bei jo artimųjų gedulo nuotaką. Ar to norime pasiekti, „nesvarbu, kad nežmoniškai, svarbu, kad tik kitiškai“? Gi tradicija siejasi su gyvenimu taip, kaip žmogaus kaulai su kūnu. Tai kodėl reikia bijoti tos tradicijos?

Aišku, būtų visai kas kita, jei toji tradicija būtų priešinga dabartiniam sveikam protui. Pavyzdžiui, kanibalinės puotos ar panašiai. Tada reiktų kuo greičiau ją keisti ir išgyvendinti.

Parėngė

kun. Darius Trijonis

Pagal Theodor Schnitzler

„Il significato della Messa“

Bus daugiau.

Mūsų daržai ir darželiai

Paruošė Žilanykštis

DILGĖLĖS IR REUMATAS

Viena skaitytas pasiteiravo, ar tikrai dilgėlės yra vaistai nuo reumato? Mat ji kažkuriam laikraštyje rado žinutę, kad dilgėlės gydo reumatą (artritą).

Peržiūrėjęs kelias vaistinių augalų knygas, tiesa, atradau, kad dilgėlė naudojama reumatui gydyti, bet tik tarp kitko, nes šis augalas, pasirodo, gydo daugelį kitų ligų.

Čia kalbame apie didžiąją dilgėlę, angl. vadinamą „nettle“, lot. *Urtica dioica*. Tai dilgėlinių (*Urticaceae*) šeimos daugiametis, žolinis augalas, su požeminiomis šakniastiebiais. Jo stiebas ir lapai apaugę dviejų rūšių plaukeliais — paprastais, švelniais, ir dilginamaisiais. Lapai pailgi, dantyti, auga abiejose stiebo pusėse. Žydi neryškiais, nukarusių šluotelių pavi-

dalo žiedais maždaug liepos-rugpjūčio mėn., bet gali ir žydėti iki pirmųjų šalų. Beje, vyriški ir moteriški žiedai auga ant skirtingų augalų. Dilgėlės labai vislios — dauginasi ne tik sėklomis, bet ir šakniastiebiais. Auga pamiškėse, patvoriuose, apleistose sodybose. Nors Amerikoje dilgėlės nėra taip plačiai paplitusios kaip Lietuvoje, bet jų galima nesunkiai rasti.

Kaip sakoma: kartą palietęs dilgėlę, net ir naktį ją pažinsi. Dilginamieji šių augalų plaukeliai, palietus ranka ar kurią kita neapdengta kūno dalimi, iššaukia peršėjimą, niežėjimą, paraudimą ir išbėrimą vandeninėmis pūslelėmis. Dilgėlių veikimas iš dalies panašus į nuodingųjų vijoklių (poison ivy), tik skirtumas toks, kad dilgėlių sukelti simptomai atsiranda tuoj pat, palietus augalą, ir po valandos kitos pranyksta; „poison ivy“ — palietimas tuoj pat simptomus nesukelia, bet šio augalo aliejus, kurio yra visose jo dalyse (lapuose, uogose, šaknyse, stiebuose), išigėręs į odą, ilgai nepaliauja varginęs.

Didžiosios dilgėlės yra apskritai naudingi augalai. Iš jų pluošto gaminami audiniai, vejamų virvės, mezgami tinklai, celiuliozės atliekos vartojamos popieriaus gamybai, iš šaknų gaminami geltoni, o iš lapų žali dažai. Dilgėlių preparatais gydoma mažakraujystė, odos ligos, nudegimai ir sunkiai gyjantys žaizdos, sąnarių ir ner-

vų uždegimai, gimdos susirgimai, viduriavimas; ilgėles stabdo kraujavimą, didina šlapimo išsiskyrimą ir, žinoma, gydo reumatą.

Reumato gydymui vartojami ne preparatai, o šviežių dilgėlių stiebai su lapais, ilgėlėmis plakant skaudamas vietas. Sakoma, kad senovės Romos kareiviai ilgėlėmis plakdavo savo rankas ir kojas tuo pagreitindami kraujo apytaką ir tas galūnes ir apsigimdami nuo šalčio bei sustingimo, kai reikėdavo ilgai išbūti ramiai. Galbūt kaip tik dėl šios pačios priežasties dilgėlės padėtų ir reumatui sergantiems (kai žmogus kencia nuolatinį skausmą, grie-biasi bet kokių priemonių, kad tik geriau jaustųsi). Viena aišku, plakimasis ilgėlėmis tikrai nebūtų tiek kenksmingas, kaip kai kurie vaistai nuo reumato, pastaruosiu metu išimti iš apyvartos, nes, begydydami vieną negalią, sukėlė daug kitų, pavojingusių.

Nors dabar medicinos mokslas į vaistinius augalus jau žiūri visai kitokiomis akimis, kaip anksčiau, tai nereiškia, kad senoji liaudies medicina yra mažiausiai pavojinga. Kaip ir su bet kuriais kitais vaistais, čia reikia atsargumo, ypač saugantis, kad augaliniai preparatai, imami kartu su gydytojo pilašytais vaistais, nesukeltų kokio pavojaus: prieš pradėję, dant vartoti augalinius vaistus, būtina pasitarti su gydytoju.

ZUİKIAI

Klausimas: vos tik spėja tulpės ar narcizo daigelis nosi iškišti iš žemės, bematant jį nukanda zuikiai, kurių šiemet tiek priviso, kad vargiai mano darželis išliks. Ką daryti?

Atsakymas. Amerikiečiai turi patarę: „Dauginasi, kaip zuikiai“, kitaip tariant — jie

atsiveda daug vaikų (net pora kartų per metus), lengvai prisitaiso prie miesto (ypač priemiestių) gyvenimo sąlygų ir yra įsitikinę, kad mūsų darželiai — tai jų greito užkandžio restoranas. Jūsų tiesa, šiemet zuikių tikrai daug, mat, žiema buvo nelabai šalta, maisto pakanka, tad ir jų pernyktės šeimynos per žiemą išliks.

Ir ne vien zuikiai, bet meškėnai (raccoons), oposoms, stirnos, net kajotės bei kiti laukiniai sutvėrimai nesunkiai prisitaikė prie naujų gyvenimo sąlygų, veisiasi ir sudaro žmonių daug nepatogumų, nuostolių. Kaip su jais kovoti, jeigu mieste (ar priemiestiuose) neleidžiama vartoti nuodų, juo labiau šaudyti? Kartais žmonės imasi neįprastų priemonių: seniai laikraštyje buvo žinutė, kad vienoje Kalifornijos apylinkėje, turinčioje apie 1,900 gyventojų ir keliskart daugiau zuikių, pagaliau savivaldybė leido juos naktį tarp 1 ir 5 val. r. šaudyti (zuikius, ne žmones) šratais. Žinoma, Jums tokių apsigynimo nuo zuikių priemonių nepatariame.

Veiksmingiausia priemonė zuikių antplūdį sulaukyti yra metalinė, 2-3 pedų aukščio tvora, kurios apacia įkasta į žemę arba kitaip pritvirtinta, kad zuikis praeidamas nepašalintų. Kadangi ne visur tokią tvorą tverti patogus, sakoma, kad tikrai gerai veikia žmogaus plaukai: pabarsčius nukirptais plaukais apie augalus, zuikiai jų šalinasi. Gerai veikia ždiovinto kraujo milteliai (blood meal), tačiau juos nuplauna lietus, todėl reikia dažnai pakartoti. Šuo taip pat gali nubaidyti zuikius. Kartais padeda ir šviesos, užsidegančios, kai kažkas aplinkui sujuda. Zuikiai staigios šviesos išsigąsta ir pabėga.

LAPŲ DAUG, ŽIEDŲ MAŽAI

Klausimas. Man labai patinka nasturtės. Dvejus metus iš eilės mėginau sėti, bet išaugo tik daug lapų, o žiedų — vos vienas kitas. Kodėl?

Atsakymas. Nasturtės, angl. „Nasturtium“, lot. *Tropaeolum majus*, vienas lengviausiai auginamų darželio augalų. Apvaliais, žaliais, aitriai kvėpiantais lapais ir įvairiaspalviais, ryškiais žiedais, nasturtės papuošia darželį, bet taip pat gali būti auginamos loveliuose, vazonuose. Jų stambios apvalios sėklos sėjamos, kai šalų pavojus praėjęs. Nasturtės nemėgsta persodinimo, dėl to reikia sėti ten, kur jas norime auginti. Ar žinojote, kad nasturtių lapai (kartais ir žiedai) yra valgomi, dedami į salotas?

Jūsų problema, manau, yra tai, kad pasėjote nasturtės ir per daug derlingą žemę, po to jas tręšėte ir daug laistėte. Tuomet šie augalai tikrai vešliai auga, bet žiedų neskuba išsiau-ginti. Nasturtės mėgsta priemėlio, lengvą žemę, tręšti jų nereikia, mėgsta ir sausoką dirvožemį, tuomet gausiai žydi. Vienintelis kenkejas — amaras (aphids). Jei augalas ne per daug amaro apniktas, galima jį nuplauti stipria vandens srove iš švirkšto, taip pat pasinaudoti tam skirtais nuodais (tik jokių būdu tada nevartokite lapų maistui).

Nasturta.

SKELBIMAI

PASLAUGOS

Pildau TAX
(pajamų mokesčių) formas.
SUVEDU BUHALTERINĘ APSKAITĄ
TVARKAU ĮVAIRIUS
FINANSINIUS REIKALUS.
Gediminas Pranskevičius
3805 N. Seeley
Chicago, IL 60618
Tel. 773.935.0472

STATE FARM INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS
Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Aukšė S. Kane,
Vilma Jariulienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654/773-581-8654

GREIT PARDUODA

Landmark properties
Bus. 773-229-8761
Res. 708-425-7160
Mobil 773-590-0205
Pager 630-314-4330

RIMAS STANKUS

- Čikagoje ar priemiestiuose
- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Tarpininkaujame gaunant paskolą
- Pensininkams nuolaida

ISNUOMOJA

Woodridge išnuomojami
1-2 mieg. naujai suremontuoti
butai. 1 mieg. — \$600-\$640;
2 mieg. — \$680-\$720.
Tel. 630-910-0644, Jana.

SIUNTINIUS, PINIGUS, AUTOMOBILIUS

SIŪSKITE PER
ATLANTIC Express Corp.
YRA GALIMYBĖ
UŽSISAKYTI KONTEINERĮ
SIUNČIAME AIR CARGO IR LAIVU
LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ, BALTARUSIJĄ
ISSIUNČIAME KIEKVIENĄ SAVAITĘ.
PRISTATOMĖ GAVĖJUI TIESIAI RANKAS.
1-800-775-SEND
Mūsų atstovai:
Bravo Coffee and deli
238 Main Str. LEMONT, IL 60439, Tel: 630-257-3300
KALYNA corp.
338 S. Rohlwing Road PALATINE 60067, Tel: 847-776-7766
2719 W. 71st Str. CHICAGO, IL 60629, Tel: 773-434-7919
8801 78 Th Ave BRIDGEVIEW, IL 60455, Tel: 708-599-9680

Didžioji dilgėlė.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

VATIKANAS

Antrosios Velykų dienos vidurdienį Jonas Paulius II nepasirodė suteikti palaiminimo, kuriuo popiežiai tradiciškai užbaigia Didžiosios savaitės iškilmės, tačiau pranešimų, kad jo sveikata būtų staigiai pablogėjusi, negirdėti. Nors Vatikanas nė karto nebuvo patvirtinęs, kad šiemet antrąją Velykų dieną popiežius palaimins tikinčiuosius, Šv. Petro aikštę užtvindė laukiančiųjų minios. Tačiau popiežiaus kabineto langai liko aklinau uždaryti ir, daugiau nei valandą palūkuriavę skersvėjų gairinamoje aikštėje, daugelis maldininkų ėmė nenoromis skirstytis.

BERLYNAS

Beveik ketvirtadalis vakarų vokiečių ir 12 proc. rytų vokiečių norėtų matyti tebestovintį Berlyno sieną, kuri daugelį šaltų karo metų buvo suskaldžiusi Vokietiją ir prieš daugiau kaip 15 metų buvo nugriauta, rodo nauji apklausos duomenys. Apklausos rezultatai atspindi gilų priešišumą, kurį nulėmė pernelęgi dideli susijungimo kaštai, sumažinę pragyvenimo lygį vakarų Vokietijoje, ir rytuose prasidėjusi ekonomikos suirutė. Pačiame Berlyne 11 proc. vakarų vokiečių ir 8 proc. rytų vokiečių teigiamai atsakė į klausimą „Ar būtų geriau, jei rytus nuo vakarų skirianti siena tebestovėtų?“.

JAV

PINELLA PARK

Sunkios būklės amerikietė Terri Schiavo priėmė paskutinę savo gyvenime Komunią, tuo tarpu protestuotojai, nesutinkantys, kad moteriai pažeisto-

mis smegenimis būtų leista numirti, priešinosi policijai ir užtvėrė kelią į Floridos nepagydomų ligonių slaugos namus, kuriuose ji guli. Susibūrę protestuotojai taip pat išklaušė mišias ir matė, kaip kunigas palaimino ostiją, kurią vėliau nunešė T. Schiavo. Tačiau moteris negalėjo nuryti nė menkiausio ostijos trupinėlį, mat jos burna buvo pernelyg išdžiūvusi, sakė sakramentą ligonei suteikęs tėvas Tadeusz Malanowski. Vietoj ostijos moteriai į burną jis įlašino šventinto vyno.

KARIBAI

HAVANA

Europos Sąjungos (ES) vystymo ir humanitarinės pagalbos komisaras Louis Michel surengė derybas su komunistinės Kubos valdžia. Jų metu aptarti jautrūs žmogaus teisių klausimai, ypač politinių kalinių padėtis bei galimybė bendrauti su nuteistaisiais. Tai buvo pirmosios aukšto lygio derybos nuo tada, kai prieš dvejus metus komunistinės šalies valdžia neigiamai susidorojus su disidentais, ES ir Kubos diplomatiniai santykiai atšalo.

ARTIMIEJI RYTAI

BAGHDAD

Irako pajėgos per operaciją, surengtą Baghdad pakraštyje esančioje sukilėlių tvirtovėje, suėmė daugiau kaip 90 įtariamų kovotojų. Irakiečių kariai, kuriems padėjo JAV pajėgos, prieš puldami bazę susidūrė su nesmarkiu pasipriešinimu. Už 25 kilometrų į pietus nuo sostinės esančiame Salman Pak gyvena kelios arabų sunitų gentys. Jos laikosi ypatingai radikalių islamo doktrinos — vahabizmo, kuris kaip oficiali religija

įteisintas Osama bin Laden gimtojoje Saudo Arabijoje.

AZIJA

BIŠKEKAS

Senasis Kirgizijos parlamentas sustabdė savo veiklą ir perdavė įgaliojimus naujam, dėl kurio rinkimų ir jų rezultatų kilę ginčai tapo perversmo šioje Vidurio Azijos šalyje priežastimi. Kirgizijos parlamentas patvirtino Kurmanbek Bakijev šalies ministru pirmininku. K. Bakijev taip pat patvirtintas laikinuoju prezidentu ir eis šias pareigas iki rinkimų birželio 26 d. Šalyje kilus riaušiams ir pasikeitus valdžiai, K. Bakijev jau ėjo ministro pirmininko ir prezidento pareigas. K. Bakijev, kartu su kitais buvusios opozicijos vadovais, atsidūrusiais valdžioje, skelbia, jog tęs nuverstoj prezidento Askar Akajev vykdytą prorusišką politiką.

BEIJING

Jungtinių Tautų (JT) Pasaulinės maisto programos (WFP) atstovas Tony Banbury pareiškė, kad pristigus aukojamų produktų jų organizacija ketina nebedalyti maisto 6,5 mln. Šiaurės Korėjos gyventojų ir paragino Pyongyang atšaukti humanitarinės pagalbos skirstymui taikomus suvaržymus. Kadangi WFP atsargų sandėliai ištuštėjo, 900,000 pagyvenusių žmonių jau dabar nebegauna augalinio aliejaus. Šią savaitę organizacija bus priversta nebeduoti pagrindinių maisto papildų ir 600,000 lopšelinukų bei darželinukų. Pasak minėto pareigūno, jeigu iki gegužės nebus imtasi reikiamų priemonių, 1,2 mln. moterų ir vaikų nebegaus WFP dalijamų ankštinių augalų porcijų, o dar mažiau milijonas žmonių nuo birželio pristigs grūdų.

NEDISKRIMINUOK IR NEKRITIKUOK

Ak, ta nelemta (?) biologija

ALEKSAS VITKUS

Kai Dievas kadaise prie Sidnėjaus kalno perspėjo Mozę ir visus jo iš Egipto vedamus izraelitus, įsakydamas jiems neturėti kitų dievų, nežudyti, nevogti, nesvetimauti, neliudyti melagingai, negeisti savo artimo žmonos, ar vergo, ar jautio, ar asilo, niekas tuomet nepagalvojo, kad tas perspėjimas po tūkstančių metų turėtų tikti ir dabartinei demokratinei laisvo žodžio puoselėtojai Amerikos visuomenei.

Deja, Amerikos liberalams, feministams, kitokio lytinio polinkio pasekėjams ir panašaus plauko „svieto“ lygintojams net ano Dievo perspėjimo nepakako. Problema čia atsirado palengva. Ir jei Dievas būtų žinojęs, kad kažkada atsiras tokia moderni XXI amžiaus Amerika, jis tikrai būtų prieš savo perspėjimų pridėjus ir žodžius: „nediskriminuok ir be reikalo nekritikuok“, ypač moterų.

Kodėl? Pamėgink šiandieninėje Amerikoje, kur žodžio ir pasaulio laisvė esą yra apsaugotą pagal jos Konstitucijos pirmąją pataisą, pasakyti ką nors prieš ne savo rasės žmogų — ir būsi apšauktas rasistu, pasakyti ką nors prieš žydą, — ir tave kaltins esant antisemitu. Suabejok, kad moterys visais atžvilgiais yra lygios vyrams, ir būsi feminisčių išvadintas šovinizistu, kartais pridėjus prie to net, nors nekaltas, bet gyvulio, kad ir naminio, epitetą. Pasakyk, kad nemėgsti homoseksualų, ir tave apkaltins bent tolerancijos stoka, jei ne dar stipriau.

Pasakyk ką nors, kas nepatinka kokiam nors visuomenės grupei, organizacijai, klubui, klasei, klanui, partijai, ar bendruomenei, ir susilauksi aštrių priekaištų, šaukiančių didesnio tolerantiškumo, reikalaujančių atsiprašymo ir kaltinančių jų įžeidimu. Ir visi tokie jau jautrūs. O atsiprašymai dabar taip madoje. Bet ir popiežius atsiprašinėja, ir ne vieną kartą, taip kaip čia tik neatsiprašys, žmonės šiandien greitai įsikeičia, ir bet kuria proga kaltina tave esant „politically or socially, or morally incorresct“. Politinio korektiškumo mada siaučia visur. Veltui aiškinsies, kad tu čia tik naudojiesi Konstitucijos garantuota žodžio laisve.

Kodėl aš apie tai rašau? Neseniai spaudoje pastebėjau, kad prieš gerą mėnesį garsaus Amerikos Harvard universiteto prezidentas Lawrence Summers, ipuolė į tokia karštą konfrontaciją, kad eiliniame amerikiečiui skaitytojui atrodė, jog jis iš savo posto turėtų kuo greičiau pasitraukti. Summers buvo žinomas visame pasaulyje kaip vienas geriausių ekonomikos teorijų žinovų, dalyvavęs prezidento Clinton kraštą valdančioje vyriausybėje, po to gavęs progą grįžti į akademinį gyvenimą, kai jam buvo pasiūlyta Harvard universiteto prezidento postas, kurį jis ir priėmė.

Neseniai jis dalyvavo žymioje Amerikos ekonominių tyrimų konferencijoje, kur iškilė klausimą, kodėl po ilgų metų universitetų bandymų įtraukti moteris į kai kurias akademines disciplinas pagal procentus jų ten visi tiek nedaug tėra. Priklauso, jog Summers savo kalboje išdrįsęs pareikšti nuomonę, kurią galima suprasti kaip „biologinį skirtumą tarp vyriškos ir moteriškos lyties asmenų“. Kilo toks triukšmas, lyg Summers būtų peržegęs kokį Rubikoną. O iš tikrųjų tai turėjo būti tik paprastas dialogas.

Sprendžiant iš staigios pasipiktinimo reakcijos atrodytų, lyg Summers būtų užsipoaęs visas pagrindines moterų teises. Massachusetts Technologijos instituto biologijos profesorė Nancy Hopkins sakė buvusi tiek tokio pasakymo ižeista ir sujaudinta, kad turėjusi palikti paskaitos salę! Amerikos moterų organizacija (NOW) pareikalavo, kad Summers tuojau pat atstasatdytų. Grupė to paties Harvard universiteto profesorių spaudė prez. Summers, ir jam teko net kelis kartus aiškintis, net atsiprašinėti.

Pagaliam Summers viešai paskelbė savo kalbą taip kaip ji buvo pasakyta ir užrašyta. Tada iš jos buvo galima matyti, jog jis tokio biologinio skirtumo nematė, o tik išsklė tokio skirtumo galimybę, taip paskatindamas tolimesnes diskusijas ir nuomonių pokytį. Jo dar kita tezė buvo ta, kad, nepaisant, kokia yra to priežastis, paprastai daugiau vyrų negu moterų pasiaukuoja grynai savo profesijai ir darbui, taip apleidžiant kitus savo gyvenimo aspektus.

Labiausiai provokuojanti ir įdomiausia prof. Summers kalbos tezė buvo ta, kad sugebėjimų spektras arba jų svyravimų skalė (diapazonas) yra didesnis tarp vyrų negu tarp moterų. Taigi, lauktina, kad, nustatant protinių sugebėjimų lygį, daugiau vyrų negu moterų atrasime abejose tos skalės nuošalėse, nors tai ir nereikštų, kad vidutinis vyrų ar moterų protinių sugebėjimų lygis turėtų būti skirtingas. Iš to būtų galima išvesti, kad tokiuose universitetuose kaip Harvard ir panašiuose, matematikos ar griežtųjų mokslų disciplinos visuomet bus daugiau vyrų negu moterų.

Panašių pavyzdžių yra ir su kitomis grupėmis, aiškino Summers. Juk ir investavime ar bankininkystėje katalikai yra tik tik nežymi mažuma, taip kaip ir profesionalioje Amerikos krepšinio NBA lygoje nedaug tėra baltųjų vyrų. Ar, pvz., žydai protestuoja, kad jų rasė nepakankamai reprezentuoja žemės ūkyje? — klausia taip nuožmiai moterų puolamas profesorius.

Jei ši hipotezė klaidinga, tai prof. Summers kritikai, užuot puolę jo prielaidas ir kaltinę diskriminacija, turėtų atsiduoti uždaviniiu tokią tezę moksliskai atremti ar net paneigti. Ar ne tam ir renkami garsiųjų akademinių įstaigų vadovais žmonės kaip prof. Summers, kuris sugeba kolegas akademikus įtraukti į laisvą, nevaržomą, intelektualinį tiesos ieškojimą per debatus, iš anksto nesusidarant savo nuomonės?

Sukeltas triukšmas vis auga. Dabar jį įsijungė ir Yale universiteto studentai, kurie pradėjo kritikuoti Yale universiteto prezidentą, Richard Levin, kad jis neprisideda prie Princeton, Stanford ir MIT prezidentų, smerkiančių Summers pareiškimą. Bet yra studentų ir tame pačiame Harvard universitete, kurie demonstruoja už Summers, nešiodami plakatus su įrašais: „Manai, kad Summers klysta? Įrodyk tai moksliskai!“

Neliko ir Lietuva be atgarsio. Seimo narė Marija Pavilionienė pavasario sesijos pradžioje panašiai kaip ir Amerikos universitetų moterys skundėsi, kad net išprusę (Seimo) vyrai nesupranta, jog jos nėra biologiskai skirtingos, ir kad joms seimūnais nenori suteikti lygių teisių. Kiek aš suprantu, nei profesorius Summers, nei Lietuvos Seimo vyrai tų lygių teisių moterims nugintyti nenori, tik primena,

DRAUGAS, 2005 m. kovo 29 d., antradienis

5

A + A

SESUO MARY LAMBERTA NOVETSKE, SSC

Mirė 2005 m. kovo 26 d., Šv. Kryžiaus ligoninėje, 2701 W. 68th St., Chicago, IL, sulaukusi 87 metų. Į vienuolyną įstojo iš Šv. Antano parapijos, Detroit, MI. Vienuolyno įžaduose išgyveno 68 metus.

Nuliūdę liko: Šv. Kazimiero seserys, 3 seserys Anna Owens, Margaret Stephan ir Lena Codr, gyvenančios California, daug dukterėčių ir sūnėnų, pusėsėsė Mary Rudis, jų šeimos bei kiti giminės ir pažįstami.

Velionė pašarvota antradienį, kovo 29 d., nuo 3 v. p. p. iki 7 v. v. Šv. Kazimiero vienuolynė, 2601 W. Marquette Rd., Chicago, IL. Mišparai mirusiems antradienį, 7 v. v. Laidotuvių šv. Mišios trečiadienį, kovo 30 d. 9:30 v. r. Šv. Kazimiero seserų vienuolyno koplyčioje. Po šv. Mišių a. a. sesuo Mary Lamberta bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Prašome dalyvauti laidotuvių Mišiose ir pasimelsti už seselės sielą.

Šv. Kazimiero seserys ir šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600
www.petkusfuneralhomes.com

NET NAUJOSIOS KARTOS ŽMONIŲ GALVOSE

— TSRS ISTORIJS VADOVĖLIS Tėsinys.

Atkelta iš 3 psl.

Dėl santykio su kritika, manau, net nereikia priminti sovietmečio. Mūsų mažoje kaimo ir kaimynų tautoje nuo seno vyrauja nuostata, kad galima „už akių“ apkalbėti žmogų taip, kad iš jo šlapios vietos neliktų. Tačiau, gink Dieve, nekritikuok to žmogaus į akis — viešai.

— Kaip apskritai Jums atrodo 15 metų brendusi Lietuvos viešoji erdvė? Kodar trūksta ir ko joje per daug? Ar už nuomonių įvairovės neslypi idėjų ir argumentacijos skurdas? Ar dar galioja „autoritetingos“ nuomonės sąvoka?

— Viešoji erdvė — atmetus recidyvus bei tai, kas daroma už Rusijos ar vietinių „kunigaikštų“ pinigų, — mane diužiuna. Ji išsiplėtė, joje atsirado naujų vardų, tarp jų — žmonių, kurie skaitė ne tik lietuviškas arba rusiškas knygas, bet ir anglosaksų, vokiečių, prancūzų politinę mintį įkunijančią literatūrą. Tai — mažas stebuklas.

Jei būtumėte šio klausimo paklausęs 2000-ųjų kovo 11-ąją, būčiau atsakęs, kad padėtis, palyginti su ankstesne, nesikeičia. Tačiau per pastaruosius 5 metus padaryta nemenka pažanga. Nors kartu padaugėjo ir primityviosios erdvės laikraščių, televizijos laidų.

Su pažangą darančia viešąja erdve tenka skaitytis politikams. Jiems nesmagu, neįauku, kai jie nesupranta kurio nors žodžio, kai nesuvokia aliuzijų ir istorinius ar kitus politinius įvykius. Dalis politikų jaučiasi turį šį bei tą pasiskaityti. Tai — 15 metų laimėjimai.

kad vyrai ir moterys biologiskai vis tik yra skirtingi.

Kad tam tikras biologinis skirtumas tarp moterų ir vyrų turi būti, niekas negali abejoti. Juk niekas negali nuneigti, kad toks fizinis skirtumas tarp jų yra, ir jis tikrai egzistuoja. Juk yra dvi žmonių giminės lytis, o ne viena. O kaip intelektualinis ar protinis? Ar gamta, ar Dievas, ruošdami moterį galimai ir prigimtai motyngai, atitinkamai nenustatė jos genetinį kodą ir psichinį nusistatymą taip, kad ji tam būtų geriau pasiruošusi? Tam moteriai ir yra įdiegta daug platesnė pomėgių bei interesų skalė negu vyrai.

Ar nematome ir kitų pavyzdžių gamtoje, kad yra

mas. — Normalu ar nenormalu, kad KGB rezervininkai užima aukštus postus Lietuvos valdžioje?

— Ar įsivaizduojate, kad Vokietijos užsienio reikalų ministras ir žvalgybos vadovas būtų gestapo arba „Stazi“ rezervininkai?

Lietuvai būtų buvę geriau, jei tokių atvejų nebūtume turėję. Kartu turiau pasakyti ir „kita vertus“. Kita vertus, ar KGB rezervininkas Šakiusas yra didesnė blogybė už Komunistų partijos centro komiteto sekretorių Vilniuje arba kad ir rajono pirmąjį sekretorių? O žmonės, kurie baigė aukštąsias partines mokyklas? 27 dabartinis Seimo narių turi Vilniaus, Leningrado, Maskvos aukštųjų partinių mokyklų diplomus.

Būtų geriau, jei aukščiausieji valstybės postai būtų nesusię su galimybėmis prikimti prie juose dirbančių žmonių. Pavaduotojai — kas kita. Geriau tegul žmogus dirba Lietuvai nei prieš Lietuvą. Tačiau ne aukščiausiose postuose. Jei teigiama, kad tie žmonės iš tiesų yra Lietuvai nusipelnę patriotai, tai mano atsakymas būtų toks: matyt, mūsų valstybė nėra stipri, jeigu neturime bent 15 juos pakeisti galinčių žmonių sąrašo.

Nieko nėra blogiau už susitapatinimą su postu ir įsivaizdavimą, kad esi nepakeičiamas. Ne prezidento ir premjero reikia klausti, ar priklausymas KGB rezervui yra problema. Reikia klausti savęs.

— Ačiū už pokalbį.

LIETUVOS AMBASADOS TAURĘ VĖL LAIMĖJO ČIKAGOS „ŽALGIRIS“

Amerikos katalikiškojo universiteto (Catholic University of America) sporto rūmuose Vašingtone kovo 19 d. įvyko kasmetinis vyrų krepšinio turnyras Lietuvos ambasados JAV taurei laimėti.

Ambasados taure trečius metus iš eilės laimėjo Čikagos „Žalgirio“ komanda, finalinėse rungtynėse rezultatu 57:45 nugalėjusi Vašingtono „Vėjo“ komandą, kurioje žaidė ir Lietuvos ambasados darbuotojai.

Trečią vietą laimėjo Connecticut „Ažuolai“ rezultatu 43:33 nugalėjusi Vašingtono „Vėjas 2“ komandą.

Turnyro dalyvis ir žiūrovus pasveikino Lietuvos ambasadorius JAV Vygaudas

Ušackas. „Krepšinyje atsiskleidžia lietuvių tautos energija ir ryžtas. Mūsų krepšininkų pasiekimai yra geriausias pavyzdys, rodantis, kad tautos jėga yra vienybėje ir susiteltume. Džiaugiuosi, kad savo aistra krepšiniui jus prisidedate prie lietuvių išsaugojimo ir prie Lietuvos vardo garsinimo Amerikoje“, kalbėjo Lietuvos diplomatas.

Krepšinio turnyre dalyvavo 18 komandų: Amerikos lietuvių komandos iš 11 JAV valstijų bei jungtinė JAV Valstybės ir gynybos departamentų komanda.

Krepšinio turnyras ambasados taurei laimėti vyksta trečius metus iš eilės. 2004 ir 2003 metais turnyro čempione tapo

taip pat Čikagos „Žalgirio“ komanda. Kasmetinį krepšinio turnyrą remia ir priuz įsteigė JAV nacionalinėje krepšinio lygoje NBA rungtyniaujanti Vašingtono „Wizards“ komanda, Lietuvos krepšininkai Arvydas Sabonis, Šarūnas Marčiulionis, Žydrūnas Ilgauskas ir Darius Songaila, „Švyturio“ alaus daryklos atstovas JAV „B&I OverSeas Trading Inc.“ bendrovė „Doleris“, JAV Vašingtono Lietuvių bendruomenė, laikraštis „Amerikos lietuvis“, Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo sporto sąjunga.

K. Vaškelevičius

LR ambasadorius JAV Vygaudas su krepšinio turnyro nugalėtojais — Čikagos „Žalgirio“ komanda.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

ŠEŠTADIENI, BALANDŽIO 2 D., nepamirškite pasukti savo laikrodžius viena valanda pirmyn.

JAV LB KULTŪROS TARYBA nuoširdžiai dėkoja už aukas, ruošiant leidinį „Lietuvių židinių pėdsakai Amerikoje“. Aukų po 100 dol.: Algimantas ir Teresė Gečiai, Jonas ir Giedrė Stankūnai, Ada Sutkuvienė ir Marija Remienė. Aukus prašome siųsti: Lithuanian American Community, Inc., 2841 Denton Ct., Westchester, IL 60154. Aukos nurašomos nuo fed. mokesčių.

VYRESNIŲ LIETUVIŲ CENTRE „Seklyčioje“ kovo 30 d., 2 v.p.p. trečiadienio popietės programoje bus dainų popietė su Povilu Strolia. Veiks laimės šulinys. Lauksime visų atvykstant.

BALANDŽIO 10 D., SEKMADIENI, tuoj po 9 v.r. šv. Mišių, Šv. Antano parapijos patalpose, kavinės kambaryje įvyks LB Cicero skyrusio metinis susirinkimas, kuriame bus aptariama 2004 m. valdybos veikla, izdo patikrinimo protokolo skaitymas, naujos valdybos rinkimai bei susirinkimo dalyvių pasiūlymai ir patarimai. Galima bus įnešti solidarumo mokestį. Prieš susirinkimą vašinsimės kugelių, pyragais su kavute. Valdyba kviečia gausiai dalyvauti.

ČIKAGOS LIETUVIŲ SUVALKIEČIŲ draugijos pusmetinis susirinkimas įvyks balandžio 7 d., ketvirtadienį, 1 v.p.p. Šaulių namuose, adresu: 2417 W. 43 gatvė. Kviečiame visus narius gausiai dalyvauti.

DANTŲ GYDYTOJŲ SAJUNGA kasmet ruošia popietę, kurioje vašinamasi cepelinais. Siemet vašės vyks balandžio 3 d., sekmadienį, 12 v.p.p. „Seklyčioje“. Valdyba prašo koleges kviešti svečius ir ruošti laimikius loterijos lošimui. Apie dalyvavimą pranešti Liudai Butikienei, tel. 815-293-3617, arba Česlovai Bacinskenei, tel. 630-243-1027. Loterijos laimikius atnešti į „Seklyčią“ 11 v.r.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS valdyba praneša, kad spalio 21 – 23 dienomis Čikagoje vyks Amerikos lietuvių kongresas. Kongrese bus sprendžiami ateities veiklos planai ir paminėta ALTo 90 metų sukaktis. Šiuo metu ALTas apjungia 17 centrinių JAV lietuvių organizacijų. Organizacijos, telkiniai ir pavieniai asmenys kviečiami remti Kongresą ir įsijungti į jo ruošą. Kreiptis: Lithuanian American Council, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629, tel. 773-735-6677, faksas 773-735-3946. el-paštas: AltCenter@aol.com.

BALANDŽIO 6 D., PER ATVELYKĮ, Jėzuitų koplyčioje (2345 W. 56 St.), po 10:30 v.r. šv. Mišių įvyks vaikučių ir suaugusių velykinis-religinis koncertas. Po koncerto vašės. Kviečiame dalyvauti.

BALANDŽIO 2 D., ŠEŠTADIENI, 7 v.v. į Jaunimo centrą atvyks ir koncertuos Alytaus liaudies meno studija „Dainava“. Lietuvių visuomenė prašoma gausiai dalyvauti ir paremti Jaunimo centro veiklą. Šis meno ansamblis Amerikoje lankosi pirmą kartą ir atvyksta iš pačios Dzūkijos širdies Alytaus. Laukiame visų.

CICERO JŪRŲ ŠAULIŲ KUOPOS „Klaipėda“ metinis narių susirinkimas įvyks balandžio 10 d., sekmadienį, 11:30 v.r. Šv. Antano parapijos mokyklos susirinkimų kambaryje (įėjimas nuo bažnyčios). Susirinkime visų kuopos narių dalyvavimas būtinas. Po susirinkimo – pabendravimas.

SEKMADIENI, BALANDŽIO 3 D., 12 v.p.p. PLC Renginių komitetas ruošia Atvelykio stalą. Visi maloniai kviečiami. Dėl rezervacijų skambinti Aldonai Palekieni, tel. 708-448-7436.

LIETUVIŲ RAŠYTOJŲ DRAUGIJOS vakare „Pavasario vėjas“ savo kūrybą skaitys kun. Rimvydas Adomavičius, Vitalija Pulokienė, Eglė Juodvalkė, Kornelijus Jazbutis, Irena Norkaitė-Gelazienė, Sigita Lukauskaitė, Linas Umbrasas, Vilija Vakarytė, Vilimas Zablockis. Programai vadovaus aktorė Audrė Budrytė-Nakienė. Vakarą įvyks balandžio 1 d., 7 v.v. Jaunimo centro Čiurlonio galerijoje. Visi kviečiami sutikti pavasarį poetinio žodžio skambesiu.

„ŽIDINIO“ PAMALDOS, ŠV. MIŠIŲ auka ir rožinis, vėl ruošiami Pal. Jurgio Matulaičio misijos šventovėje Lemonte, šeštadienį prieš Atvelykio sekmadienį, balandžio 2 d., 8 v.r. Pamaldų tema: Kristaus kančia ir prisikėlimas atvėrė Dievo gailestingumo srovę visai žmonijai. Visi nuoširdžiai kviečiami į pamaldas.

VALDOVŲ RŪMŲ FONDO PIRM. Edmundas Kulikauskas šio mėnesio gale atvyksta į Čikagą ir posėdžiaus su Valdovų rūmų paramos komitetu JAV, balandžio 1 d., Pasaulio lietuvių centre.

„ŽUVĖDROS“ KONCERTE, KURIS įvyks gegužės 1 d., sekmadienį, 4 v.p.p. Morton mokyklos auditorijoje, Cicero mieste, matysite ne tik Lotynų Amerikos, bet ir klasikinius šokius: lėtą valsą, lėtą fokstrotą, Vienos valsą ir kitus. „Žuvėdros“ kolektyvas Europoje tiek pat populiarus, kiek Airijos „River dance“. Bilietus į „Žuvėdros“ koncertą galima įsigyti „Seklyčioje“, „Lietuvėleje“, PLC, Lemonte (sekmadieniais), Wheeling miestelio „Balalaikos“ parduotuvėje, Lemonto „World Food“. Bilietų kaina nuo 30 dol. iki 45 dol. Čekius galima rašyti Lithuanian American Community, Inc. Taip pat galima užsisakyti tel.: 630-810-6803, arba 630-620-9904.

DAINŲ IR POEZIJOS VAKARAS su Vilija Kerelyte įvyks penktadienį, balandžio 8 d., Jaunimo centro mažojoje salėje. Įėjimas veltui. Bus vašės.

LIETUVIŲ OPEROS VALDYBA primena, kad rėmėjai, „Cavallaria Rusticana“ spektakliui paaukoje 150 dol. ir daugiau, gauna du bilietus, o už 100 dol. auką, vieną bilietą veltui, mecenatams bei garbės svečiams skirtose auditorijos dalyje. Pirmininkas Vaclovas Momkus kviečia Lietuvių operos bičiulius tapti rėmėjais ir pasinaudoti šia bilietu lengvata, ir taip pat primena, kad auką reikėtų išsiųsti iki balandžio 1 d., kad pavarde būtų galima įtraukti į spektakliui ruošiamą programos leidinį. Rėmėjų aukos gali būti nurašomos nuo federalinių pajamų mokesčių (Federal Tax I.D. No. 362935678). Spektaklis vyks sekmadienį, balandžio 24 d., 3 v.p.p. Mortono mokyklos auditorijoje, 2423 S. Austin Blvd., Cicero IL. Bilietus galima įsigyti „Seklyčioje“ 2711 W. 71st Str., Chicago, IL 60629. Šiokiadieniais bilietai parduodami nuo 9 v.r. iki 4 v.p.p. ir šeštadieniais nuo 10 v.r. iki 2 v.p.p. Bilietus taip pat galima įsigyti paštu, pridėdant sau adresuotą vokelį su pašto ženklu. Užsakymus siųsti Lithuanian Opera Co., Inc., 3222 W. 66th Place, Chicago, IL 60629. Daugiau informacijos jums suteiks valdybos pirmininkas Vaclovas Momkus, tel. 773-925-6193, arba interneto svetainėje, adresu: www.lithoperachicago.org.

JAUNIMO CENTRO VELYKINĖ MUGĖ

Velykinė mugė Jaunimo centro žemutinėje mažojoje salėje vyko kovo 12 ir 13 dienomis. Šią mugę surengė JC Moterų klubo ir valdybos nariai, kur ypač daug energijos ir sumanumo idėjo valdybos pirmininkė Milda Šatienė.

Prekybininkai lankytojams siūlė įvairius meno ir gintaro dirbinius, saldumynus, knygas, maisto gaminius, margučius, verbas ir netgi garsių „Zepter“ ir Calico kompanijų puodus. Ir mažieji mugės lankytojai nebuvo pamiršti. Jie bandė laimę žaislų loterijoje. Loteriją surošė Moterų klubo narės: Anelė Pocienė — pirmininkė, Irena Dirdienė, Nijolė Kavackienė, Marta Ruikienė.

Juokdarys Vytautas Vizgirda iš balionų išraitė žvėriukus, kardus ir jais apdovanojo Čikagos lituanistinės mokyklos mokinius. Šios mokyklos antros ir ketvirtos klasių mo-

kiniai, vadovaujami muzikos mokytojos Birutės Jašinskienės, gražiai padainavo kelias daineles. Taip pat grojo ir dainavo Arūnas Augustaitis. Kavinėje Rita ir Vytas Šakeniai svečius vaišino lietuviškais patiekalais, o Lithuanian Plaza kulinariai — kėpė šašlykus. Prie gėrimų baro darbavosi: Viktoras Jautokas, Antanas Paužuolis, Edvardas Pocius, Antanas Valavičius.

Sekmadienį po šv. Mišių Jėzuitų koplyčioje mugė tęsėsi. Lankytojus pradiugino ansamblis „Gabija“, sugrojęs lietuvių liaudies dainas. Ansamblį sudaro kanklininkės: Aušra Bužėnaitė, Giedrė Elekšytė, Milda Razumaitė, vadovė Genė Razumienė ir skudutininkas — Algirdas Razumas.

Jaunimo centro velykinė mugė praėjo sėkmingai.

Jaunimo centro pranešimas

Po šeštadieninės mokyklės mugėje apsilankė 4 skyriaus mokiniai su mokytoja Birute Jašinskiene ir juokdriu Vytautu Vizgirda.

VERBŲ SEKMADIENIS CICERO LIETUVIŲ TELKINYJE

Verbų sekmadienį Cicero lietuviai pradėjo pamaldomis Šv. Antano parapijos bažnyčioje, kur šv. Mišias atnašavo kun. dr. Kestutis Trimakas. Kadangi buvo likusi tik savaitė iki šv. Velykų, tai ir tikinčiųjų susirinko daugiau negu paprastai, nes atėjo tautiečių ir iš kaimyninių apylinkių, kuriose pamaldų lietuvių kalba nėra.

Pasimeldę bažnyčioje, gana didelis būrys tikinčiųjų pasuko į lietuviams skirtą kambarį buvusios parapijos mokyklos pastate tradiciškai pabendrauti ir išgerti kavutės. Gaila, kad ši patalpa nėra pakankamai didelė, kad galėtų sutilpti visi bažnyčios lankytojai ir tai žinodami, kai kurie į ją jau net nebando patekti.

Išgėrus kavą ar arbatą ir užkandus pyragu, nuolatinis programos vedėjas dr. Petras Kisielius, paprašė kun. dr. K. Trimaką supažindinti su Didžiosios savaitės lietuviškų pamaldų tvarka Šv. Antano bažnyčioje. Buvo pranešta, kad Didžiojo ketvirtadienio pamaldos prasidės 7 val. ir vakarinės šv. Mišios vyks trim kalbom (anglų, lietuvių ir ispanų). Taip pat bus ir Švč. Sakramento garbinimas.

Penktadienį 5 val. po pietų bus Kryžiaus garbinimas lietuvių kalba, o šeštadienį jokių apeigų lietuviškai nėra numatyta. Tačiau Velykų sekmadienį 6:30 val. ryto vyks Prisikėlimo Mišios lietuviškai, o 9 val. ryto bus atnašaujamos įprastos sekmadieninės Mišios lietuvių kalba. Per jas giedos parapijos lietuvių choras, vadovaujamas sumanios muzikės, vargonininkės Vilmos Meilutytės.

Kalbėjo V. Zalatorius ir S. Kuprys

Išpūdziais iš Lietuvos pasidalinti buvo pakviestas Vytautas Zalatorius, ten viešėjęs nuo praėjusio rudens. Šis Čikagos žurnalistikos mokslus baigęs vyras, aktyviai bendradarbiavęs „Vienybėje“ bei kituose išeivių laikraščiuose, buvęs neseniai Lietuvos persikėlusio „Akiračių“ mėnraščio red. kolektyvo narys, pristatė vėliausias naujienas iš tėvynės.

Jis teigė, kad Lietuvos žmonių dėmesys praėjusiais mėnesiais labiausiai sutelktas ties prezidento Valdo Adamkaus ilgu neapsisprendimu dėl vykimo į pergalės prieš nacius šventės minėjimą Maskvoje. O vėliau, jo atsisakymas šioje prieštaravimų sukėlusioje šventėje dalyvauti, lietuvių buvo teigiamai sutiktas, nors būta ir

priešingų balsų.

Kalbėtojas užsiminė ir ilgai besitęsiančius ginčus dėl aukštuose poste esančių asmenų, anksčiau priklausiusių KGB rezervui. Jis iškėlė ir kitas praėjusių kelių mėnesių Lietuvos gyvenimo aktualijas, tačiau kokių nors nežinomų dalykų neatskleidė, o papasakojo tik tai, kas ir Amerikos lietuvių pasiekia įvairiais viešosios informacijos keliais.

Programos vedėjas dr. P. Kisielius davė mintį, jog gal Cicero lietuviai turėtų nusiųsti prez. V. Adamkui padėkos laišką už jo apsisprendimą nevykti į Maskvą.

Tuo reikalu prabilo Amerikos Lietuvių Tarybos (ALTo) pirmininkas advokatas Saulius Kuprys. Šis, Cicero lietuvių telkinyje užaugęs, vyras ir dabar su šeima lankantis čia lietuviškas pamaldas, pareiškė, kad ALTo istaiga kaip tik ruošia prezidentui bendrą padėką už jo principinį nusistatymą. Jis kvietė susirinkusius kreiptis į ALTo raštinę laišku, faksu arba el-paštu, nurodant savo pavardę bei adresą ir pavardės bus įtrauktos į bendros padėkos sąrašą.

S. Kuprys taip pat pažymėjo, jog II pasaulinio karo pabaiga, arba Pergalės šventė, Čikagoje irgi bus paminėta vietinėje katedroje aukojamomis pamaldomis gegužės 8 d. popietę.

Diskusijose buvo kalbėta apie triukšmą lietuviškų pamaldų pabaigoje, kurį sukelia ispanų kilmės žmonės (o skaičius vis didėja jiems nelegaliai iš Meksikos čia plūstant), kurie stengiasi kiek galima anksčiau bažnyčion atėti ir užimti geresnę vietą vėliau ispanų kalba vykstančiose pamaldose.

E. Šulaitis

SKELBIMAS

•PIGIAUSIA — NE PATIKIMIAUSIAI Kortelės dažnai nesuveikia. Paskutinės minutės nutrupa. O kaip su bendrovėmis, kurių centrinės net ne JAV ir siūlo „ypatingus įkainius“? Dažniausiai tai prastas internetinio tipo, o ne telefoninis ryšys. Protingas vartotojas renkasi amerikiečių firmą (ist. 1993 m.) LITCOM. Į Lietuvą iš namų ar mobilaus telefono TIK 11,9 ct., o JAV — 4,9 ct. Jokių mėnesinių mokesčių, jokių papildomų kodų. Išsklotinę gaunate su savo vietine sąskaita. Registruokitės lietuviškai 708-386-0556. Taisykite šiandien su LITCOM! Dėmesio! Įkainis galioja tik naujiems klientams!

Pilna salė prekybininkų ir pirkėjų.

Jaunimo centro moterų klubo narės aktyvios visuose JC organizuojamuose renginiuose.

Stanley Balzekas su Rasa Rudzkyte prie Vilniaus Universiteto, kuriame Rasai Rudzkyte buvo suteiktas teisininkės laipsnis. Tai jau penktasis Rasos laipsnis. Šiuo metu ji dirba Europos Parlamente Briuselyje, Belgijoje. Rasa Rudzkytė yra dirbusi tarptautinių sutarčių ir tarptautinių santykių srityje.